

Caibidil 7

Tithíocht & Inbhuanaithe Pobail

Dlúthfhás Inbhuanaithe

Gníomhaíocht ar son na hAeráide

Inrochtaineacht agus Nascacht

Áiteanna agus Pobail Inbhuanaithe

Caibidil 7: Tithíocht & Inbhuanaithe Pobail

Cuspóirí Straitéiseacha

Forbairt a chur chun cinn atá dlúth, éagsúil agus inbhuanaithe agus atá athléimneach agus oiriúnaitheach don athrú aeráide.

Áiteanna a dhéanamh níos inbhuanaithe, níos cuimsithí, níos éagsúla, níos inrochtana, agus níos sábháilte leis na caighdeáin dearaidh is airde.

Áiteanna uirbeacha d'ardchaighdeán atá tarraingteach, inmharthana, dea-dheartha, tréscailteach agus inrochtana a chur chun cinn, áit a bhfuil pobail ilghnéitheacha agus chomhtháite a mbaineann ardcháilíocht beatha agus folláine iontu a chur chun cinn.

Tacú le ról na gceantar agus na bpobal tuaithe maidir le bonn daonra athléimneach a chothabháil agus a fhás trí ghréasán láidir bailte, sráidbhailte agus nóid lonnaíochta.

7.0 Réamhrá

Is é rochtain ar thithíocht imleor, shábháilte agus inacmhainne an chéad táscaire den 11ú Sprioc Forbartha Inbhuanaithe. Tá gá le tithíocht toisc go ligean sé do dhaoine saol sláintiúil, slán, táirgiúil agus dínit a bheith acu. Tá soláthar dóthanach de thithíocht inoiriúnaithe, inacmhainne, ísealcharbóin, athléimneach ó thaobh aeráide de rithábhachtach chun deireadh a chur le bochtaineacht agus chun tacú le forbairt eacnamaíoch ar fud Phort Láirge.

Tá daonra Phort Láirge ag fás go seasta le roinnt blianta anuas, agus thar an gcéad 20 bliain eile meastar go mbeidh daonra de 153,000 i bPort Láirge. Chun tacú leis an bhfás seo, agus chun pobail inbhuanaithe a chruthú, éilíonn an úsáid is fearr a bhaintear as infrastruchtúr agus leibhéal mhéadaithe de sholáthar tithíochta, chomh maith le bheith comhsheasmhach le beartas náisiúnta agus réigiúnach, go gcaithfear ar a laghad 50% de thithíocht a sholáthar i gCathair agus sna Bruachbhailte Phort Láirge, agus ar a laghad 30% de thithíocht i lonnaíochtaí eile ar fud an Chontae, laistigh dá lorg lonnaíochta reatha. Déanfaidh an Chomhairle úsáid na dtailte faoi úinéireacht phoiblí a chur chun cinn agus a éascú freisin chun meascán tionachtaí a sheachadadh, lena n-áirítear tithíocht phríobháideach, tithíocht shóisialta, ceannach inacmhainne agus tithíocht inacmhainne ar cíós. Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara go gcaithfidh seachadadh tithíochta teacht freisin le forálacha na Croí-Straitéise mar atá leagtha amach i gCaibidil 2 agus 3 a leagann amach na láithreacha oiriúnacha d'fhorbairt amach anseo ar fud Phort Láirge, mar a chuir an NPF agus an RSES ar an eolas freisin.

Is é ról na Comhairle suíomh, nádúr agus cáilíocht na bhforbairtí nua tithíochta sa chathair agus sa chontae a threorú, agus cloí lena dualgais reachtúla chun a chinntiú go gcloíonn forbairtí tithíochta le treoirlínte ábhartha an Rialtais.

Níor cheart go mbeadh soláthar tithíochta díreach ina cheist maidir le haonaid chónaithe nua a sholáthar; ina ionad sin ba chóir go mbeadh soláthar pobail agus comharsanachtaí nua agus/nó feabhsaithe mar thoradh air. Ní mór fócas na bhforbairtí a bheith ar limistéir de dhearadh ardchaighdeán a chruthú a áiríonn cruthú áiteanna inbhuanaithe, dlútha, inrochtana, tarraingteacha, sláintiúla agus ilfheidhmeacha chun cónaí iontu le meascán, cineál agus raon oiriúnach aonad. Soláthraíonn an chaibidil seo an creat polasaí pleanála spásúlachta agus cuspóirí chun tithíocht inbhuanaithe a sholáthar ar fud Phort Láirge.

Cuspóirí Ginearálta Beartais Tithíochta

H 01	<p>Dlúthfhás uirbeach a chur chun cinn trí chomhdhlúthú agus forbairt na n-aonad cónaithe nua ar láithreáin inlíonta/ athfhorbraíochta agus eachaí agus forbairtí tithé baile agus tacú leis an úsáid is éifeachtaí de thailte faoi úinéireacht phoiblí le haghaidh forbairtí cónaithe agus úsáide measctha. Bainfear é seo amach trí oibriú i gcomhar le húinéirí talún, an Ghníomhaireacht Forbartha Talún, an Ghníomhaireacht Tithíochta agus gníomhaireachtaí reachtúla agus deonacha eile agus trí úsáid a bhaint as an maoiniú atá ar fáil (URDF agus RRDF) le haghaidh forbairt bunaithe ar bhonneagar plean agus nádúr-bhunaithe.</p>
H 02	<p>Agus cead pleanála á thabhairt, cinnteoidimid forbairt nua cónaithe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • An bhfuil sé oiriúnach don láthair sin ó thaobh cineáil, sainghné, scála, foirme agus dlúis de. • Inseirbhíse trí bhonneagar sóisialta, eacnamaíoch agus fisiciúil tacaíochta cuí. • Inseirbhíse trí iompar poiblí agus modhanna inbhuanaithe cosúil le siúl agus rothaíocht. • Atá comhtháite agus nasctha leis an gceantar máguaird ina bhfuil sé suite; agus, • Tá sé deartha de réir threoir agus chaighdeáin infheidhme an ama: <ul style="list-style-type: none"> • Treoirlínte d'Údaráis Phleanála ar Fhorbairt Chónaithe Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha (2009). • Tithé a Sheachadadh, Pobail a Chothabháil (2007). • Lámhleabhar um Dhearadh Uirbeach Cleachtas is Fearr (2009). • Tréscailteacht Dea-Chleachtais NTA (2015); agus, • Lámhleabhar Dearaidh do Bhóithre Uirbeacha (DMURS) (2020) nó aon nuashonrú air. • An Straitéis Náisiúnta um Chuimsiú Míchumais (NDIS) 2017-2022. • Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta Daoine faoi Mhíchumas (UNCPRD).
H 03	<p>Éileoidh muid go mbeidh forbairt nua de réir phrionsabail an Dearaidh Uilíoch agus foilseacháin an Údaráis Náisiúnta Míchumais 'Ag Tógáil Do Chách: Cur Chuige um Dhearadh Uilíoch' agus go dtabharfar aird ar 'Straitéis Náisiúnta um Chuimsiú Míchumais 2017-2021' de chuid an Rialtais.</p>
H 04	<p>Cuirfidimid chun cinn agus éascóimid fás uirbeach dlúth inbhuanaithe agus inmhaireachtála trí chomhdhlúthú tuisceanach agus láithreáin inlíonta/ athfhorbraíochta ar bhealach a chothaíonn leibhéal chúil dhlúthachta agus ag an am céanna spásanna uirbeacha agus taitneamhachtaí cónaithe níos sláintiúla agus níos glaise a sholáthar. Bainfear é seo amach trí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Éascú agus tacaíocht a thabhairt do raon dlúis chónaithe agus airde foirgneamh atá oiriúnach do chomhthéacs agus taitneamhacht cónaithe shuíomh forbartha a bheartaítear. • A ghaire do chonairí iompair phoiblí ardchumais agus infheistíocht i mbonneagar iompair inbhuanaithe agus/nó gníomhach. • Tacú le comhtháthú tréscailteach agus dlúthú na gceantar tógtha atá ann cheana féin. • Tacú le tograí forbartha cónaithe agus dearadh uirbeach a ionchorpraíonn cnuasach úsáide talún measctha agus comhshuíomh seirbhísí i láthair(eanna) cuí, nó áit a bhfuil rochtain thapa agus éasca ar sheirbhísí dá leithéid ar fáil. • Dearadh cáilíochtúil agus réitigh teicneolaíochta a chur chun cinn agus a chinntiú a sheachadann aonaid/spásanna cónaithe/beo inoiriúnaithe agus dearadh uirbeach. • Soláthar comhtháite de chomhpháirteanna bonneagair ghlais agus ghorm ardchaighdeáin/ spás oscailte poiblí agus líonraí dá leithéid a chinntiú chun sainiúlacht agus ómós áite a bhaint amach ar fud ár gcomharsanachtaí; agus, • Soláthar bonneagair/áiseanna tacaíochta a éileamh chun soghluaisteacht inbhuanaithe a spreagadh.

7.1 Athghiniúint agus Bainistiú Gníomhach Talún

Aithníonn an Creat Náisiúnta Pleanála agus Straitéis Spáis agus Eacnamaíoch Réigiúnach an Deiscirt 'Compact Growing' mar mhodh chun fás inbhuanaithe a sheachadadh inár lonnaíochtaí uirbeacha. Tá an Chomhairle tiomanta do chomhdhlúthú, d'athfhorbairt agus d'athghiniúint suíomhanna inlíonta, athfhorbraíochta, tearcúsáide, folamh agus/nó tréigthe laistigh de na lorg coise uirbeacha atá ann cheana féin, seachas sraoilleáil leanúnach na forbartha uirbeach isteach faoin tuath oscailte. Aithníonn Aguisín 21 den Phlean Forbartha raon de shuímh athghiniúna/deise thar na haicmí lonnaíochta go léir a d'fhéadfaí a fhorbairt le linn shaolré an Phlean agus ina dhiaidh sin trí bhainistíocht ghníomhach talún nó trí mhodhanna eile.

Cuspóirí Beartais Athghiniúna

H 05

Chun úsáid éifeachtach an bhonneagair agus na seirbhísí atá ann cheana a uasmhéadú agus aistriú modha dearfach i dtreo úsáid iompair inbhuanaithe a chur chun cinn, éascóimid athghiniúint agus athfhorbairt inbhuanaithe, dlúth, seicheamhach ceantar uirbeach trí fhorbairt chuí ar phríomhshuímh inlíonta agus athfhorbraíochta aitheanta de réir an Tábla. 3.2 agus Aguisín 21 do mheascán úsáidí a oireann don láthair. Chun cabhrú leis seo, déanfaimid measúnú inmharthanachta ar phríomhláithreáin athfhorbraíochta le linn shaolré an phlean forbartha d'fhonn cabhrú le tionscadail athghiniúna a sheachadadh. Breathnófar ar thograí forbartha nach bhfuil ag teacht go hiomlán le forálacha na mairtís criosaithe úsáide talún (Caighdeáin Imleabhar 2-DM Tábla 11.2) ar a dtuillteanas féin nuair is féidir a léiriú go bhfuil an fhorbairt a bheartaítear ag teacht leis an 'Fís' don cheantar. suíomh, agus go bhfuil sé ag teacht le pleanáil chuí agus forbairt inbhuanaithe an cheantair.

H 06

Bainfimid úsáid as ár gcumhacht reachtach faoin Acht um Láithreáin Thréigthe 1990, faoin Acht um Athghiniúint Uirbeach agus Tithíocht 2015, arna leasú agus cumhachtaí ginearálta OCÉ chun iompar frithshóisialta a chosc agus deireadh a chur le tréigean agus folúntais nuair is cuí.

7.2 Measúnú ar Riachtanas agus Éileamh Tithíochta agus Straitéis Tithíochta

D'fhonn a chinntiú go dtacaítear leis an gcóras déanta plean le modheolaíocht láidir chun eolas a thabhairt ar aschuir bheartais a bhaineann le tithíocht agus ar Straitéis Tithíochta na Comhairle, agus ar mhaoiniú a bhaineann le soláthar tithíochta, agus le riachtanais ghaolmhara talún, cuireadh Measúnú ar Éileamh ar Riachtanais Tithíochta (HNDA). forbartha, féach le do thoil ar Agusín 3. Is é cuspóir an HNDA ná:

- Cabhrú le húdaráis áitiúla tuairimí straitéiseacha fadtéarmacha a fhorbairt ar an riachtanas tithíochta i bPort Láirge thar gach tionacht.
- Bonn fianaise láidir a sholáthar chun tacú le cinní maidir le soláthar tithíochta nua, infheistíocht níos leithne agus seirbhísí a bhaineann le tithíocht a thugann eolas dár bpróifíl tithíochta áitiúil agus náisiúnta foriomlán.
- Eolas a thabhairt do bheartais a bhaineann le riachtanais chomhréireacha agus eile do thithíocht shóisialta agus inacmhainne, lena n-áirítear an t-éileamh suímh agus an gá atá le cineálacha agus méideanna éagsúla soláthair.
- Fianaise a sholáthar chun eolas a thabhairt do bheartais a bhaineann le soláthar sainseirbhísí tithíochta agus seirbhísí a bhaineann le tithíocht.

Straitéis Tithíochta agus Measúnú ar Riachtanais agus ar Éileamh Tithíochta Cuspóirí Beartais

H 07

Cinnteoimid feidhmiú Straitéis Tithíochta Chathair agus Chontae Phort Láirge agus Mheasúnú ar Riachtanas agus Éileamh Tithíochta (HNDA) de réir sholáthar na reachtaíochta náisiúnta agus polasaithe agus caighdeáin ábhartha trí:

- Críosú dóthain talún chun freastal ar riachtanas tithíochta ár bpobail thar shaolré an Phlean Forbartha, ag féachaint don Chroí-Straitéis, scaoileadh dóchúil tailte forbartha don mhargadh agus infhaighteacht seirbhíse..
- Tailte a cheannach/tithe a sheachadadh ar aon dul le hoibleagáidí mar Údarás Tithíochta i gcomhar le geallsealbhóirí agus leis na hearnálacha príobháideacha agus neamhbhrabúis, lena n-áirítear Iontaobhais Pobail/ Gníomhaireachtaí Tithíochta/ Forbróirí/ Gníomhaireacht Forbartha Talún.

7.3 Tithíocht Shóisialta agus Cuid V

Soláthróidh Comhairle Cathrach agus Contae Phort Láirge tithíocht Shóisialta agus Inacmhainne mar Údarás Tithíochta, Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta (AHBanna), An Gníomhaireacht Forbartha Talún agus trí raon leathan meicníochtaí, lena n-áirítear faoi Chuid V den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 (mar a leasaithe).

Athrú suntasach le déanaí ar Chuid V socruithe faoi Acht na dTithe Inacmhainne Tá 2021 le ranníocaíocht Chuid V le haghaidh forbairtí tithíochta nua a mhéadú ó suas le 10% do thithíocht shóisialta go ceanglas éigeantach 20% de forbairtí nua ina bhfuil 5 theach nó níos mó, a gcaithfear ar a laghad leath díobh a chur i bhfeidhm ar sholáthar tithíochta sóisialta agus suas le leath díobh a d'fhéadfaí a chur i bhfeidhm ar thithíocht inacmhainne agus ar chostas cíosa.

Beidh aird ag gach forbairt chónaithe bheartaithe, nó forbairt úsáide measctha le comhpháirt chónaithe, d'fhorálacha Straitéis Tithíochta na Comhairle (Aguisín 3 den Phlean Forbartha) agus Cuid V den Acht um Pleanáil agus Forbairt, agus cloifidh siad leo. 2000 (arna leasú). Chuige seo, beidh ar iarratasóir ar fhorbairt nua dul i dteagmháil leis an Údarás Pleanála ag céim luath den phróiseas pleanála chun aon chinneadh ar leith a dhéanamh. ceanglais maidir lena n-oibleagáid faoi Chuid V.

Cé go bhfuarthas amach sa Straitéis Tithíochta go bhfuil an riachtanas tithíochta sóisialta agus inacmhainne sainaitheanta comhionann le c.30% de na líonta tí a bhfuiltear ag súil leo i gContae Phort Láirge thar thréimhse an Phlean, tugann an NPF rabhadh in aghaidh diansaothrú na tithíochta sóisialta i gceantair atá dlúth cheana féin. tithíocht shóisialta agus molann sí d'fhorbairt comharsanachtaí éagsúla le cothromaíocht idir tithíocht phoiblí agus phríobháideach chun pobail shláintiúla a chruthú.

Ar mhaithe le maolú ar leithscaradh míchuí de chineál tionachta, ba cheart go seachnódh forbairtí nua ró-iomadú tionachta aonair tithíochta trí mheascán cothrom de thithíocht phríobháideach, inacmhainne, shóisialta agus chostas cíosa a sholáthar chun freastal ar riachtanais pobail mheasctha chothromaithe. Chuige seo, beidh ar iarratasóirí aird a thabhairt ar na cineálacha tithe agus tionachtaí atá ann cheana féin agus atá ceadaithe laistigh de na comharsanachtaí agus/nó dúiche máguaird agus in aice láimhe agus a léiriú go soiléir conas a chuirfidh an fhorbairt bheartaithe le meascán tithíochta an cheantair.

I gceantair ina bhfuil an ráta díothachta ábhartha faoi -3.0 mar atá leagtha amach i dTábla 5.8 den Straitéis Tithíochta & HNDA (Aguisín 3) is é tosaíocht na Comhairle ná ráta níos airde de thithíocht phríobháideach, inacmhainne agus cíosa ar chostas a chur chun cinn i gcomparáid le tithíocht ar cíós. soláthar barrachais de thithíocht shóisialta sna ceantair seo.

Ina theannta sin, comhlíonfaidh gach togra forbartha a bhfuil comhpháirt chónaithe aige leis na beartais atá leagtha amach sa chaibidil seo maidir le rogha tithíochta, suíomh, meascán agus tionacht oiriúnach a sholáthar.

Tithíocht Shóisialta agus Cuspóirí Beartais Chuid V

H 08

Cinnteoigh an Chomhairle go soláthrófar cóiríocht chuí chun freastal ar riachtanais tithíochta na dteaghlach go léir, lena n-áirítear tithíocht shóisialta, inacmhainne agus costas cíosa, ar bhealach a bheidh ag teacht leis an Straitéis Tithíochta agus de réir Chuid V den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 (mar a leasaithe). Ba chóir gach aonad tithíochta a sheachadtar trí Chuid V a chomhtháthú leis an bhforbairt iomlán i dtéarmaí suímh, dearadh agus cáilíochta tógála.

7.4 Eagraíochtaí Deonacha, Comharchumainn/Tithíochta Pobail

Cuireann comhlachtaí deonacha tithíochta cóiríocht ar fáil chun freastal ar riachtanais tithíochta speisialta mar iad siúd atá ag daoine scothaosta, daoine faoi mhíchumas, daoine gan dídean nó teaghlaigh bheaga. Aithníonn an Chomhairle an ról, na hacmhainní agus an taithí thábhachtach a thugann eagraíochtaí deonacha tithíochta agus an earnáil chomhoibríoch do thithíocht na ngrúpaí seo.

Feictear go forleathan an tsamhail Tithíocht Chomharchumainn/Pobail mar chur chuige chun scéimeanna tithíochta poiblí faoi stiúir an stáit agus údaráis áitiúil a chomhlánú, ag dul níos faide ná an soláthar simplí de bhunriachtanais tithíochta. Is gnách go mbíonn siad á dtiomáint ag spreagthaí lena n-áirítear inacmhainneacht, cumha do shaol an phobail, agus cuimsiú sóisialta chomh maith le cláir oibre forásacha maidir le comhionannas inscne, inbhuanaitheacht comhshaoil agus trasdul déimeagrafach.

Tionscnaíodh roinnt tionscadal a bhaineann leis an bpobal i dTrá Mhór trí Iontaobhas Forbartha na Trá Móire (TDT). Ina measc seo tá athchóiriú agus athfhorbairt ar sheanfhoirgneamh an Gharda Cósta agus ar sheanfhoirgneamh Theach Cruinnithe na gCarad, chomh maith le scéim dhídeanach. Tharla tionscnaimh den sórt sin tar éis sraith cruinnithe poiblí agus imeachtaí rannpháirtíochta pobail a reáchtáladh i 2000/2001, a d'aithin roinnt réimsí fócas pobail agus cineálacha idirghabhálacha/tionscnaimh.

Cuspóir Polasaí Eagraíochtaí Deonacha, Comharchumainn/Tithíochta Pobail

H 09

Tacóimid le cumainn dheonacha tithíochta agus leis an earnáil chomharchumainn/pobail i soláthar tithíochta inacmhainne ag láithreacha cuí agus chun tuilleadh forbartha a dhéanamh ar chaidrimh leis na heagraíochtaí seo thar thréimhse an Phlean Forbartha.

7.5 Tithíocht do Chách

Leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh ag cinntiú go ndéantar tithíocht do dhaoine a bhfuil riachtanais shonracha acu a shásamh ar bhealach a fheileann dá riachtanais fhisiciúil, shóisialta agus chultúrtha.

Daoine Scothaosta

Tá daonra atá ag dul in aois agus an gá atá le cóiríocht oiriúnach a sholáthar do dhaoine scothaosta aitheanta sa NPF agus san RSES. Mar fhreagra air seo, d'fhoilsigh an Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil agus an Roinn Sláinte Ráiteas Beartais in 2019 – ‘Roghanna Tithíochta dár nDaonra atá ag Aosú’. Éascóidh an Chomhairle feidhmiú an Ráitis Beartais agus cuirfidh sí chun cinn soláthar cuí tithíochta do dhaoine scothaosta i bPort Láirge.

D'fhonn tithíocht chuí a chur ar fáil do dhaoine scothaosta ar fud na Cathrach agus an Chontae, oibreoidh an Chomhairle go dlúth le comhlachtaí tithíochta agus gníomhaireachtaí eile a bhaineann le soláthar tithíochta do dhaoine scothaosta agus/nó cóiríocht chónaithe le cúnamh agus tabharfaidh sí aird ar na forálacha atá leagtha amach laistigh de. Straitéis Phort Láirge a Thacaíonn le Daoine Breacaosta.

Tacóidh an Chomhairle le moltaí do chóiríocht do dhaoine scothaosta nuair atá siad lonnaithe i gceantair chónaithe atá ann cheana féin a bhfreastalaíonn bonneagar sóisialta agus pobail orthu go maith mar líonraí cosán, siopaí áitiúla agus iompar poiblí ionas nach mbeidh áitritheoirí á leithlisiú agus cúram níos fearr a cheadú sa phobal, neamhspleáchas agus rochtain.

Daoine faoi Mhíchumas

Tá suíomh rithábachtach agus tithíocht do dhaoine faoi mhíchumas á mbreithniú. Is fachtóirí suntasacha iad rochtain ar iompar poiblí, seirbhísí pobail áitiúla agus áiseanna chun cáilíocht na beatha a fheabhsú. Maidir le dearadh tithíochta, leathnaíonn comhlíonadh Chuid M de na Rialacháin Foirgníochta na roghanna atá ar fáil do dhaoine faoi mhíchumas.

Tacóidh an Chomhairle le forbairt a sholáthraíonn cúram faoisimh agus/nó cónaithe ag láithreacha agus criosaithe cuí ar fud an Chontae.

Daoine gan dídean

Leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh ag obair i gcomhar le comhlachtaí deonacha tithíochta agus gníomhaireachtaí eile chun cóiríocht éigeandála a sholáthar do dhaoine gan dídean agus dóibh siúd a bhfuil gá acu le saoráidí géarchéime.

Cóiríocht don Lucht Siúil

Leanfaidh an Chomhairle ag nuashonrú a clár cóiríochta don Lucht Siúil mar atá leagtha amach i ‘Clár Cóiríochta don Lucht Siúil 2019 - 2024’ (TAP) de chuid na Comhairle. Leagann an TAP amach cur chuige ceithre shraith maidir le cóiríocht a sholáthar, lena n-áirítear trí fholúntais ócáideacha, athchóiriú agus síneadh na n-aonad reatha, gnáth-thithíocht agus tógáil aonad nua agus forbairt suíomhanna nua.

Cuspóir Beartais Tithíocht do Chách

H 10	Cinnteoimid go ndéanfar freastal ar ghrúpaí a bhfuil sainriachtanais tithíochta acu ar nós daoine scothaosta, daoine faoi mhíchumas, daoine gan dídean, dídeanaithe agus baill den Lucht Siúil ar bhealach atá oiriúnach dá sainriachtanais. Cuirfidimid rochtain ar fáil do na grúpaí seo ar raon cuí seirbhísí tacaíochta tithíochta agus gaolmhara, a sheachadtar ar bhealach comhtháite, inbhuanaithe a chuireann comhionannas deiseanna, rogha an duine aonair agus maireachtáil neamhspleách chun cinn nuair is féidir.
H 11	Tacóimid le soláthar tithíochta do dhaoine scothaosta trí chóiríocht a sholáthar in áiteanna lárnacha, áisiúla agus inrochtana go héasca a éascaíonn maireachtáil neamhspleách nuair is féidir.

Cuspóir Beartais Tithíocht do Chách

H 12	Éascóimid maireachtáil neamhspleách do dhaoine faoi mhíchumas agus do dhaoine scothaosta trí thacú le hoiriúnú agus iarfheistiú na dtithe atá ann cheana féin, lena chinntiú go bhfuil siad níos sábháilte ó thaobh an chomhshaoil de agus níos lú costasáí, agus cóiríocht shaintógtha le sainchuspóir a sholáthar, tithe altranais a sholáthar, scor. sráidbhailte, áiseanna cúraim chónaithe ag láithreacha cuí i mbailte agus i sráidbhailte. Ba cheart go mbeadh na háiseanna seo inseirbhísithe ag bonneagar agus taitneamhachtaí lena n-áirítear cosáin inrochtana, siopaí áitiúla agus iompar poiblí chun ligean don chónaitheoir a bheith cuimsithe go sóisialta agus chun cúram níos fearr a cheadú sa phobal, neamhspleáchas agus rochtain.
H 13	Tacóimid le forbairt tithe altranais nua, sráidbhailte scoir, agus áiseanna cúraim chónaithe laistigh dár lonnaíochtaí. D'fhéadfaimis a bhforbairt a éascú lasmuigh de lonnaíocht atá ann cheana féin ach amháin sa chás go bhfuil an láithreán suite in aice le nó gar do lonnaíocht, nach mbeadh drochthionchar ag an bhforbairt ar thrácht ná ar shábháilteacht an phobail, go bhfuil an fhorbairt inseirbhísithe trí uisce poiblí agus fuíolluisce. seirbhísí, go bhfuil dearadh agus scála na saoráide oiriúnach don suíomh agus go bhfuil naisc inrochtana do choisithe atá ann cheana nó pleanáilte chuig na lonnaíochtaí agus a seirbhísí.
H 14	Tabharfaimid aird ar an Straitéis Náisiúnta Tithíochta do Dhaoine faoi Mhíchumas 2022-2027 agus cuirfimid i bhfeidhm aidhmeanna straitéiseacha na straitéise seo agus aon nuashonrú a dhéanfar uirthi amach anseo.
H 15	Tabharfaimid tacaíocht agus tosaíocht do sholáthar cóiríochta do dhaoine gan dídean agus/nó seirbhísí tacaíochta ar fud na Cathrach agus an Chontae i gcomhar le FSS agus le gníomhaireachtaí deonacha eile.
H 16	Cuirfimid an 'Clár Cóiríochta don Lucht Siúil 2019-2024' (agus aon chlár eile ina ionad) i bhfeidhm de réir phrionsabail na pleanála cuí agus na forbartha inbhuanaithe.

7.6 Cineál Tithíochta agus Meascán Tionachta

Ceanglaítear leis an Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000, arna leasú, go gcuirfidh Pleananna Forbartha san áireamh an gá lena chinntiú go ndéantar meascán cuí de chineálacha, de mhéideanna agus de thionachtaí tí a fhorbairt chun freastal go réasúnta ar riachtanais catagóirí éagsúla teaghlach agus ar dhéimeagrafaic an limistéir.

Soláthraíonn an HNDA a rinneadh mar chuid de phróiseas foirmithe an Phlean Forbartha (feic Aguisín 3) anailís mhionsonraithe ar na riachtanais déimeagrafacha agus tithíochta i bPort Láirge. Thug sé chun suntais cé go bhfuil leibhéal ard teaghlach scortha ag Port Láirge; léirigh sé méadú ar an tréimhse idirdhaonáirimh 2011-2016 den chohórt aoise 40-46, méadú ar leanaí faoi bhun cúig bliana d'aois. Tugann sé seo léiriú ar an ngá atá le pleanáil agus freastal ar gach aois ar fud shaolré an teaghlaigh, agus ceanglas gaolmhar maidir le cineálacha agus méideanna éagsúla cónaithe chun inoiriúnaitheacht, solúbthacht agus rogha roghanna cónaithe a sholáthar, agus chun roghanna inbhuanaithe agus cónaithe a chruthú. comharsanachtaí agus pobail inchónaithe.

Cruthaíonn soláthar meascán cuí de chineálacha tithe comharsanachtaí do dhaoine d'aoiseanna éagsúla, de chúlra sóisialta agus de stíleanna maireachtála éagsúla agus cuireann sé cuimsiú agus cáilíocht beatha chun cinn. Tugann spreagadh dea-mheascán tithíochta an rogha agus an deis do dhaoine fanacht i gceantar ar leith agus leas a bhaint as lóistín a fhreastalaíonn ar a gcuid riachtanas athraitheach ag céimeanna áirithe dá saol. Mínítear an coincheap seo mar 'Cur Chuige Saolré' agus is croíchuspóir é atá mar bhonn taca ag treoirlínthe na Roinne Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil 'Tithe a Sheachadadh, Pobail a Chothú' (2007). Cuidíonn an cur chuige seo le braistint pobail níos fearr a chothú agus cothaítear cuimsiú sóisialta méadaithe.

Sainaitnítear i bhFíor 5.5 den Straitéis Tithíochta & HNDA (Aguisín 3) go mbeidh gá le tithíocht chun soláthar a dhéanamh do mhéideanna na dteaghlach atá leagtha amach i dTábla 7.1 thíos le linn thréimhse an Phlean Forbartha 2022-2028. Beidh ar iarratais ar fhorbairt chónaithe a léiriú conas a chuideoidh an fhorbairt le freastal ar na riachtanais tithíochta seo.

Tábla 7.1 Cohóirt réamh-mheasta méid na dteaghlach agus líon comhfhreagrach na n-aonad cónaithe a theastaíonn le linn thréimhse an phlean

Bliain	2022		2023		2024		2025		2026		2027		2028		
Méid an teaghlaigh	No	%	No	%	No	%	No	%	No	%	No	%	No	%	Total
1-duine	124	26.7	192	26.8	225	26.9	218	27.0	215	27.1	215	27.3	115	27.3	1304
2-daoine	140	30.1	216	30.2	253	30.3	245	30.4	242	30.4	241	30.5	129	30.6	1466
3-daoine	76	16.5	118	16.4	137	16.4	131	16.3	129	16.3	128	16.2	68	16.1	787
4-daoine	71	15.3	110	15.2	128	15.2	123	15.2	120	15.1	120	15.1	64	15.1	736
5+daoine	53	11.4	80	11.2	92	11.1	89	11.0	86	10.9	86	10.8	45	10.8	531
Iomlán	464	100	716	100	835	100	806	100	792	100	790	100	421	100	4824

Maidir le meascán agus cineál na n-árasán laistigh d'fhorbairtí móra, leagadh amach sa Tithíocht Uirbeach Inbhuanaithe: Caighdeáin Dearaidh d'Árasáin Nua (2018) an gá atá le forbairt chun meascán cineálacha/méideanna a sholáthar agus cuirfidimid na caighdeáin dearaidh seo i bhfeidhm chun tacú leis an forbairtí cónaithe athléimneacha a thógáil. Chuige seo beimid ag iarraidh bogadh ar shiúl ón gcineál tionachta tithíochta aonair traidisiúnta i bhforbairtí tithíochta agus beidh ar fhorbróirí aird a thabhairt ar an HNDA agus meascán tithíochta agus tionacht á dhearadh.

Cuspóirí Beartais Meascán Tithíochta

H 17

Spreagfaimid bunú pobal cónaithe tarraingteach, cuimsitheach agus inbhuanaithe i gceantair faoi fhoirgnimh atá ann cheana féin agus i gceantair nua atá ag teacht chun cinn trí:

- A chinntiú go gcuirtear éagsúlacht agus meascán oiriúnach de chineálacha tithíochta agus árasáin, agus méideanna/tionacht ar fáil i bhforbairtí aonair chun oiriúnú saolré na n-áitireabh agus riachtanais agus riachtanais éagsúla daoine agus teaghlaigh a chomhlíonadh¹.
- Ag féachaint do riachtanais reatha déimeagrafacha, sóisialta agus margaidh agus athruithe ar fud na Cathrach agus an Chontae, de réir fhorálacha na Straitéise Tithíochta agus an Mheasúnaithe ar Éileamh ar Thithe (HNDA) agus aon HNDA Réigiúnach amach anseo.
- A éileamh go gcuirfí tuarascáil isteach a thabharfaidh aird ar an HNDA agus ar an Straitéis Tithíochta go háirithe:
 - Conas a chuidíonn an fhorbairt bheartaithe le freastal ar na riachtanais tithíochta amach anseo mar atá leagtha amach i dTábla 7.1.
 - An chaoi ar thug an fhorbairt a bheartaítear aird ar na cineálacha tithe atá ann cheana agus atá ceadaithe agus ar thionachtaí laistigh de na comharsanachtaí agus/nó ceantair máguaird agus in aice láimhe.
 - Conas a chuirfidh an fhorbairt bheartaithe go dearfach le meascán tithíochta agus inoiriúnaitheacht an cheantair.
 - Líon/céatadán na n-aonad tithíochta a chuirfear ar fáil le ceannach ag úinéirí áititheoirí.
- A éileamh go dtabharfaidh an meascán tithíochta in aon fhorbairt nua aird ar fhorálacha 'Roghanna Tithíochta dár nDaonra Aosaithe, Ráiteas Beartais', (2019) nó aon nuashonrú air, agus go ndéanann sé foráil do chóiríocht chónaithe chuí do dhaoine scothaosta agus do dhaoine faoi mhíchumas i. ag teacht leis an Lárionad Sármhaitheasa i nDearadh Uilíoch - Treoirlínte um Dhearadh Uilíoch (2015) nó le haon nuashonrú air sin do Thithe in Éirinn agus d'úsáideoirí cathaoireacha rothaí i gcomhréir le Treoirlínte Rochtana Dea-Chleachtais Chumann Cathaoireacha Rothaí na hÉireann (2020) nó aon nuashonrú díobh sin.
- Éileoidh an Chomhairle nuair a chuirtear tionachtaí éagsúla ar fáil go ndéanfar iad seo a chomhtháthú agus a dhearadh chun tithe agus spásanna neodracha tionachta a chruthú, nuair nach bhfuil aon chineál tionachta faoi mhíbhuntáiste.
- Éascú a dhéanamh ar dheiseanna 'féinbhóga'/'suíomh seirbhísithe a sholáthar nuair is féidir.
- A éileamh go gcuirfí isteach 'Iníúchadh ar Bhonneagair Shóisialta'² d'fhorbairtí de 15+ aonad cónaithe (nó níos lú ag brath ar chomhthéacs an tsuímh) a shainaithneoidh na háiseanna sóisialta agus pobail sa cheantar (nó aon easnamh díobh) chun a chinntiú gur leor iad. chun soláthar a dhéanamh do riachtanais na gcónaitheoirí amach anseo. Sa chás go n-aithnítear easnaimh, beidh ar mholtaí an t-easnamh a cheartú, nó an fhorbairt a shrianadh nó a chéimniú go cuí de réir acmhainn na seirbhísí atá ann cheana nó atá beartaithe.

1 Is é rogha Chomhairle Cathrach agus Contae Phort Láirge go bhfreastalaítear ar riachtanais tithíochta 'teaghlaigh aon duine' mar a shainaithnítear i dTábla 7.1 trí thithe/árasán dhá sheomra leapa a sholáthar nuair is féidir chun tacú le forbairt tithe feadh an tsaol agus chun éascú a dhéanamh. imthosca teaghlaigh ag athrú.

2 Déanann "Iníúchadh ar Bhonneagair Shóisialta" measúnú ar an tionchar iomlán a bheidh ag forbairt nua ar an mbonneagar atá ríthábhachtach d'fheidhmiú an phobail. Déantar é seo a mheas go ginearálta bunaithe ar an gcéatadán méadaithe daonra a thabharfaidh forbairt don phobal ina bhfuil sé beartaithe an fhorbairt a dhéanamh nuair a bheidh sé críochnaithe. Mionsonróidh an t-iníúchadh an méadú féideartha ar an daonra a thiocfadh as an bhforbairt a bheartaítear agus cuirfear san áireamh forbairtí nua eile (ceadaithe agus molta) sa limistéar a bhfuil sé beartaithe go mbeidh siad ag freastal orthu ag áiseanna atá ann cheana féin. Cé nach liosta uileghabhálach é seo go ginearálta áirítear an bonneagar seo a leanas:

- Áiseanna pobail (spásanna oscailte, clóis súgartha, hallaí pobail, áiseanna spóirt).
- Oideachas (áiseanna cúram leanaí, bunscoileanna, meánscoileanna).
- Sláinte (cúram sláinte príomhúil, tithe cúraim, lialann dochtúra, G.P, áiseanna fioclóra, cógaslann srl).
- Iompar (bealaí bus, bealaí rothaíochta, bonneagar glas, gréasáin bóithre, cosáin choisithe, naisc tréscailteachta).

7.7 Tithíocht Athléimneach ó thaobh Aeráide

Is é Athrú Aeráide an bhagairt is tromchúisí do shaol an duine agus dár gcomhshaol. Mar sin féin, d'fhéadfadh tionchar suntasach a bheith ag gníomhartha beaga a dhéantar go háitiúil ar riosca a laghdú agus feabhas a chur ar athléimneacht ár stoc tithíochta in aghaidh athrú aeráide. Áirítear ar ghníomhartha den sórt sin an stoc foirgneamh atá ann cheana a iarfheistiú trí bhearta amhail coinneáil uisce, micrea-ghiniúint, téamh agus fuarú éifeachtúlachta fuinnimh méadaithe, NZEB (foirgneamh fuinnimh beagnach nialas).

Cuspóirí Beartais um Thithíocht Athléimneach ó thaobh Aeráide

H 18

Éileoidh muid go n-ionchorpróidh gach forbairt nua cónaithe na bearta seo a leanas chun athléimneacht aeráide a fheabhsú:

- Cur chuige seirbhísí éiceachórais ag baint úsáide as Córais Inbhuanaithe Draenála Uirbeach (Su OS) chun rith chun srutha ag an bhfoinse a laghdú agus bearta Su OS réigiúnacha a chur i bhfeidhm chun cáilíocht uisce a fheabhsú trí úsáid a bhaint as inter alia díonta glasa, gairdíní báistí, bearta bithchoinneála/claiseanna, trinsí crann agus bunanna uisce agus bearta eile dá leithéid;
- Úsáid bonneagair fhuinnimh ghréine ar nós fótvoltach (PV), fuinneamh na gréine, téamh ceantair agus bearta cuí eile a ionchorprú mar acmhainn giniúna fuinnimh in-athnuaite a d'fhéadfadh cur leis an aistriú díreach chuig aeráid ísealcharbóin atá athléimneach i bPort Láirge.
- Soláthraíonn sé tithe inoiriúnaithe feadh an tsaoil chun freastal ar riachtanais athraitheacha an teaghlaigh le himeacht ama agus ar an gcaoi sin pobail inbhuanaithe a thógáil.
- Ba cheart go bhféachfadh aonaid tithíochta, trí bhithin a n-achar urláir agus toirte inmheánach, leis an ngá atá le húsáid neamhriachtanach ábhar tógála, giniúint dramhaíola gaolmhar, agus an gá le téamh agus fuarú spáis a laghdú. Ba cheart go mbeadh méideanna tithe laistigh de chorrach 25% den mheánmhéid náisiúnta aonaid tí.
- Ionchorpraíonn sé eilimint de dhearadh foirgneamh glas trí roghnú ábhar in-athnuaite éifeachtach, laghdú dramhaíola, suíomh agus dearadh.
- Uasmhéadaigh treoshuíomh & gnóthachan gréine éighníomhach.

Spreagfaimid freisin caighdeáin nua NZEB (foirgneamh fuinnimh beagnach nialas) a chur i bhfeidhm ar gach áit chónaithe nua (Tithe agus Árasán) de réir an Phlean Gníomhaíochta Aeráide 2021 agus na Rialachán Foirgníochta is infheidhme ag an am.

H 19

Tacaímid le huasghrádú/iarfheistiú leanúnach ar an stoc tithíochta ar fad (príobháideach agus poiblí), agus ar fhoirgnimh eile atá faoi úinéireacht na Comhairle, chun cabhrú le laghdú fuinnimh agus aistriú cóir chuig sochaí ísealcharbóin atá athléimneach ó thaobh aeráide de ar bhealach atá omhsheasmhach lenár Straitéis um Oiriúnú Aeráide.

7.8 Taitneamhacht Chónaithe Láithreach a Chosaint

Protection of Existing Residential Amenity Policy Objectives

H 20

Sa chás go bhfuil forbairt nua beartaithe, go háirithe ar shuímh inlíonta bruachbhailte níos lú (< 1 ha sa limistéar) cinnteoidimid nach ndéanfar dochar do thaitneamhacht chónaithe na réadmhaoine cóngaracha ó thaobh príobháideachta agus infhaighteacht solas an lae agus solas na gréine.

Tacóimid le forbairt de chineál ar dhlús níos ísle ag na láithreacha seo. Éileoidh muid go n-urramóidh agus go gcoimeádfaidh forbairt nua i gceantair chónaithe níos seanbhunaithe, nuair is féidir, gnéithe uathúla atá ann cheana féin a chuireann le taitneamhacht chónaithe agus carachtar an cheantair, lena n-áirítear ballaí tosaigh, geataí, piaraí, ráillí, agus cloch/bríce. obair rindreáil.

7.9 Forbairt ar Thailte Institiúideacha

Féachfaidh an Chomhairle le carachtar oscailte/tírdhreacha na réadmhaoine institiúideacha a choinneáil. Sa chás go mbeartaíonn foras • seanbhunaithe dúnadh, cuíchóiriú nó athlonnú, déanfaidh an Chomhairle a dícheall úsáid na dtailte a chur in áirithe d'úsáidí institiúideacha eile, go háirithe má tá suíomh oscailte agus tírdhrechtaithe ag an láithreán agus má chuirtear taitneamhachtaí áineasa poiblí ar fáil.

Sa chás nach bhfuiltear ag súil le haon cheanglas sa todhcháí maidir le húsáid institiúideach, féadfaidh an Chomhairle úsáidí eile a éascú faoi réir chomhlíonadh na Croí-Straitéise agus caomhnú a dhéanamh ar charachtar oscailte agus luach áineasa poiblí na dtailte.

Forbairt ar Thailte Institiúideach Cuspóir Beartais

H 21

Sa chás go bhfuil sé beartaithe tailte institiúideacha a fhorbairt ba chóir foráil a dhéanamh

- Do na nithe seo a leanas: Íosmhéid 25% coinnithe mar spás oscailte; agus,
- Ba chóir go mbeadh fairsinge an spáis oscailte coinnithe dóthanach chun carachtar an tsuímh agus na príomh-fhoirgnimh air a chothabháil le tograí forbartha bunaithe ar ghnéithe agus leagan amach atá ann cheana féin, go háirithe maidir le crainn, ballaí teorann agus gnéithe ghnéithe agus leagan amach atá ann cheana féin, go háirithe maidir le crainn, ballaí teorann agus gnéithe.

7.10 Cóiríocht Mac Léinn

Agus iarratais phleanála do chóiríocht mac léinn á mbreithniú, tabharfaidh an Chomhairle aird ar:

- An carachtar cónaithe agus an taitneamhacht reatha mórthimpeall.
- Na 'Treoirlínte ar Fhorbairtí Cónaithe do Mhic Léinn Tríú Leibhéal' (2005), agus aon leasú orthu.
- Forálacha na Straitéise Náisiúnta um Chóiríocht do Mhic Léinn (2017).
- Ciorclán PL 8/2016 APH2/2016.

Ní bheidh aon tithíocht shóisialta/inacmhainne ag teastáil maidir le cóiríocht mac léinn a tógadh go saineúil agus a bhainistítear go proifisiúnta.

Cuspóir Beartais um Chóiríocht Mac Léinn

H 22	Éascóimid soláthar cóiríochta mac léinn ar ardchaighdeán, saintógtha agus bainistithe go gairmiúil de réir fhorálacha na Straitéise Náisiúnta um Chóiríocht do Mhic Léinn (2017). Ba cheart cóiríocht shaintógtha do mhic léinn a sholáthar ar an gcampas nó in áiteanna oiriúnacha atá inrochtana go héasca ag institiúidí/campais oideachais ábhartha trí shiúlóid, rothaíocht agus iompar poiblí áisiúil d'ardchaighdeán.
H 23	Tacóidh an Chomhairle le dáileadh inbhuanaithe agus soláthar cóiríochta do mhic léinn i lár na cathrach lena n-áirítear trí fhorbairt a dhéanamh ar 'cónaí os cionn siopa' agus forbairt suíomhanna tearcúsáidte. Ní mór aird a thabhairt ar na nithe seo a leanas in aon fhorbairt: <ul style="list-style-type: none"> • Tionchar na forbartha a bheartaítear ar thaitneamhachtaí an cheantair, lena n-áirítear taitneamhacht cónaithe. • Tionchar na forbartha a bheartaítear ar an meascán úsáidí talún agus gníomhaíochtaí reatha lena n-áirítear an chóiríocht mac léinn atá ann cheana féin, sa cheantar áirithe.

7.11 Tithíocht i Sráidbhailte Tuaithe agus faoin Tuath Oscailte

Cónaíonn beagnach 36% de dhaonra an Chontae lasmuigh den chathair agus na bailte móra agus tá dlúthbhaint ag cuid shuntasach d'fhéiniúlacht Chontae Phort Láirge le cáilíochtaí eacnamaíocha, sóisialta, cultúrtha agus comhshaoil ár dtuath oscailte agus ár lonnaíochtaí tuaithe níos lú.

Tá dúshlán os comhair na tuaithe in Éirinn le blianta beaga anuas, ar nós na dtionscal agus na fostaíochta traidisiúnta a cailleadh, an eisimirce agus droch-nascacht. Mar sin féin, cuireann teacht chun cinn teicneolaíochtaí nua agus nascacht infrastruchtúir fheabhsaithe deiseanna ar fáil chun pobail tuaithe athléimneacha a chothú amach anseo. Tacaíonn beartas pleanála náisiúnta agus réigiúnach le cur chuige a chinntíonn go leanann ár gceantair tuaithe de bheith ina dtírdhreach beo agus ina gcónaí ann, ag díriú ar riachtanais geilleagair tuaithe agus pobail tuaithe, agus ag an am céanna ag seachaint forbairt ribíneach agus ró-dhoirteadh ó limistéir uirbeacha agus cáilíochtaí comhshaoil atá ann cheana a chosaint.

Ní mór a thabhairt faoi deara go n-éascóidh an Chomhairle cosaint gach bealach Náisiúnta agus acomhail ghaolmhara de réir Bheartas TII agus de réir 'Treoirlínte um Pleanáil Spáis agus Bóithre Náisiúnta d'Údarás Phleanála' na Roinne Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil (2012) chomh maith le hAlt. 3.3.4 de na Treoirlínte Tithíochta Inbhuanaithe Tuaithe (2005) ar mhaithe le sábháilteacht ar bhóithre.

Dá réir sin, ag tógáil ar bheartas an Rialtais agus ar Phlean Gníomhaíochta 2017 um Fhorbairt Tuaithe, ar an gCreat Pleanála Náisiúnta agus ar an Straitéis Réigiúnach Spáis agus Eacnamaíoch do Réigiún an Deiscirt, díreoidh an Chomhairle ar thacú le pobail tuaithe trí phleanáil d'fhás agus d'fhorbairt na gceantar tuaithe amach anseo. , lena n-áirítear aghaidh a thabhairt ar mheath, le béim ar leith ar an acmhainneacht d'athnuachan agus d'fhorbairt na mbailte agus na sráidbhailte níos lú a ghníomhachtú.

Tabharfar aird chuí ar na Treoirínte um Pleanáil Spáis agus Bóithre Náisiúnta d'Údarás Phleanála 2012, a bhaineann le forbairt a dhéanann difear do Phríomhbhóithre agus Bóithre Tánaisteacha Náisiúnta, lena n-áirítear mótarbhealaí agus aomhail ghaolmhara.

Cuspóirí Beartais Tithíochta Tuaithe – Ginearálta

H 24

Tacóimid le forbairt inbhuanaithe na gceantar tuaithe trí fhás a spreagadh agus trí mheath a chosc i gceantair ina bhfuil fás nó laghdú daonra íseal le blianta beaga anuas agus trí bhainistiú a dhéanamh ar fhás na gceantar atá faoi thionchar láidir uirbeach chun ró-fhorbairt a sheachaint, agus ag an am céanna beoga a chothú. pobail tuaithe.

Chun struchtúr agus athléimneacht na bpobal tuaithe a neartú, déanfaidh an Chomhairle:

- Bunús daonra seasmhach, slán agus atá ag fás a chothabháil trí ghréasán láidir de nóid lonnaíochta tuaithe, sráidbhailte agus bailte beaga;
- Tacú le mais chriticiúil a bhaint amach inár mbailte tuaithe, sráidbhailte agus nóid lonnaíochta, trína chinntiú go bhfuil siad seo ina bhfócas do thithíocht áitiúil, tacaíocht/seirbhísí pobail, agus fás fostaíochta.
- Pobail bhunaithe tuaithe a chothú agus a athnuachan trí éascú a dhéanamh dóibh siúd a bhfuil riachtanas tithíochta tuaithe acu le maireachtáil laistigh dá bpobal.
- Tithíocht uirbeach-ghinte a dhíspreagadh faoin tuath oscailte ba chóir a bheith ar siúl de ghnáth inár nóid lonnaíochta, bailte agus sráidbhailte tuaithe.

7.11.1 Sráidbhailte Tuaithe

Tá sé mar bheartas ag an údarás pleanála na háiseanna agus na seirbhísí tuaithe atá ann cheana féin (i.e. scoileanna, siopaí, tithe tábhairne, ionaid phobail srl.) agus beogacht na bpobal tuaithe seanbhunaithe a chothú trí athúsáid maoinne folmha agus tithe cnuasaithe deartha go cuí a spreagadh i Lonnaíocht Tuaithe. Nóid, atá ar an tsraith is ísle den OrdLathas Lonnaíochta (Tábla 2.2).

Cuimsíonn cnuasaigh tuaithe de ghnáth tithíocht scoite ísealdlúis, féin-thógála ar shuímh aonair i sráidbhaile nó nód lonnaíochta tuaithe atá ann cheana féin mar a shainítear san ordlathas lonnaíochta. Is iad na príomhphrionsabail forbartha do bhraislí tuaithe:

- Is féidir forbairtí braisle a phleanáil agus a dhearadh lena bhforbairt ar bhonn céimnithe, áit a bhféadfaí aonad amháin nó roinnt aonad a thógáil ag an am céanna.
- Beidh tionchar ag riachtanais seirbhíse, carachtar an tsráidbhaile nó nód tuaithe agus gnéithe nádúrtha an láithreáin ar dhlús gach láithreáin aonair. Socrófar é seo tríd an bpróiseas dearaidh.
- Cuirfear in iúl do limistéir cheapacha, d’fhoroinnt láithreáin agus do shuíomh an ghléasra cóireála cibé an mbeidh an láithreán le seirbhísí ag seirbhísí poiblí (m.sh. nasc le líonra dramhaíola nó uisce) nó le seirbhísí aonair ar an láthair (m.sh. tobar príobháideach nó córas cóireála fuíolluisce).
- Sa chás go bhfuil scéim láithreáin seirbhísithe beartaithe ullmhófar ráiteas dearaidh chun cabhrú le húinéirí tí amach anseo a dteach ordaithe féin a dhearadh.

Tabharfar aird ar fheidhm na seirbhíse agus ar ról an nód laistigh den cheantar tuaithe níos leithne nuair a dhéanfar breithniú ar iarratais phleanála ar fhorbairt laistigh de na nóid lonnaíochta, agus cinnfear é ag féachaint do na cineálacha lonnaíochta, Croí-Straitéis agus Straitéis Lonnaíochta mar atá leagtha amach i gCuid 2. den Phlean Forbartha seo.

Tithe Nua i mBailte Beaga agus i Sráidbhailte agus Cuspóirí Beartais Cnuasach Tuaithe

H 25	Díreimid ar aisiompú an mheath tuaithe i gcoillár na mbailte agus na sráidbhailte beaga trí bhearta spriocdhírthe inbhuanaithe a thugann aghaidh ar áitribh fholmha agus a sheachadann torthaí inbhuanaithe athúsáide agus athghiniúna.
H 26	Tacóimid le fás comhréireach na forbartha deartha go cuí i mbailte agus sráidbhailte tuaithe a chuirfidh lena n-athnuachan agus lena n-athnuachan.
H 27	Forbróimid clár le haghaidh ‘tithe nua i mbailte agus sráidbhailte beaga’ le húinéirí réadmhaoine, gníomhaireachtaí poiblí bonneagair ar nós Uisce Éireann agus pobail áitiúla chun láithreáin seirbhísithe a sholáthar le bonneagar cuí chun daoine a mhealladh chun a dtithe féin a thógáil agus cónaí i mbailte beaga agus sráidbhailte

7.11.2 Tithíocht faoin Tuath Oscailte

Is tírdhreach beo agus cónaithe é ár dtuath oscailte, agus beidh sé fós ina thírdhreach ina ndíreofar ar riachtanais na ngeilleagar tuaithe agus na bpobal tuaithe, bunaithe ar thalmhaíocht, foraoiseacht, turasóireacht agus fiontar tuaithe.

Aithnítear go bhfuil gá leanúnach le soláthar tithíochta do roinnt daoine chun cónaí agus oibriú faoin tuath. Mar sin féin, tá sé tábhachtach idirdhealú a dhéanamh idir ceantair thuaithe atá suite laistigh de dhobharcheantar comaitéireachta ár lonnaíochtaí móra (ceantair faoi thionchar uirbeach) agus na ceantair thuaithe sin atá suite lasmuigh de na ceantair sin. Chomh maith leis sin, éilíonn an NPF agus an RSES go ndéanfaí idirdhealú soiléir idir ceantair faoi thionchar uirbeach (i.e. iad siúd laistigh de dhobharcheantar comaitéireachta na gcathracha agus na mbailte móra agus na lárionaid fostaíochta) agus ceantair thuaithe eile. Ag féachaint do bheartas náisiúnta agus réigiúnach, tugadh faoi tíopeolaíocht tuaithe do Phort Láirge (atá leagtha amach i gCuid 1 Caibidil 2 Croí-Straitéis) atá ag teacht le polasaí náisiúnta agus réigiúnach. Tá an tíopeolaíocht seo bunaithe go mór ar chatagóir amháin.

Ceantar Tuaithe faoi Thionchar Uirbeach Láidir

Is iad príomhchuspóirí an Phlean Forbartha sa cheantar seo, ar thaobh amháin, riachtanais tithíochta an phobail áitiúil tuaithe a éascú, faoi réir oiriúnacht suímh agus cúinsí teicniúla a shásamh, agus ar an taobh eile forbairt a ghintear go huirbeach a threorú chuig ceantair atá críosaithe agus sainithe do. tithíocht sna sráidbhailte tadhlach agus nóid lonnaíochta.

Déanfaidh an Chomhairle bainistiú ar fhás inbhuanaithe i 'Cheantair Thuaithe faoi Thionchar Láidir Uirbeach' agus éascóidh sí soláthar tithe aonair faoin tuath bunaithe ar an bpríomh-bhreithniú ar riachtanas inléirithe eacnamaíoch, sóisialta nó áitiúil chun cónaí i gceantar tuaithe, agus critéir tsuímh agus dearaidh. do thithíocht tuaithe agus comhlíonadh treoirlínte agus pleananna reachtúla³, ag féachaint d'inmharthanacht na mbailte beaga agus na lonnaíochtaí tuaithe.

Tithe Nua faoin Tuath Aidhmeanna Beartais

H 28

Éascóimid soláthar tithíochta aonair faoin tuath, i gceantair thuaithe faoi thionchar uirbeach, bunaithe ar an bpríomh-bhreithniú ar riachtanas inléirithe eacnamaíoch, sóisialta nó áitiúil chun cónaí i gceantar tuaithe, chomh maith le critéir ghinearálta maidir le suíomh agus dearadh⁴ mar atá leagtha amach. sa phlean seo agus i dtreoirlínte pleanála reachtúla ábhartha, ag féachaint d'inmharthanacht na mbailte beaga agus na lonnaíochtaí tuaithe.

Riachtanas Tithíochta

I measc na ndaoine a bhfuil riachtanas eacnamaíoch acu cónaí sa cheantar tuaithe áirithe bheadh daoine a bhfuil a bhfostaíocht nasctha go dlúth leis an gceantar tuaithe inar mian leo tógáil (m.sh. feirmeoireacht, gairneoireacht, foraoiseacht, stoc foláíochta, iascaireacht nó fostaíocht tuaithe eile dá samhail) agus a dteastaíonn uathu. teaghais chun freastal ar a riachtanais tithíochta féin gar dá n-ionad oibre.

I measc na ndaoine a bhfuil riachtanas sóisialta inléirithe acu cónaí i gceantar tuaithe áitiúil ar leith bheadh siad siúd a bhfuil cónaí orthu ar feadh tréimhse shubstaintiúil dá saol (7 mbliana nó níos mó) sa cheantar tuaithe áitiúil agus a dteastaíonn áit chónaithe uathu chun freastal ar a gcuid riachtanas tithíochta féin gar dá gcuid. do theaghlaigh agus do na pobail a bhfuil siad páirteach iontu. Sainmhínítear ceantar áitiúil chun críche an bheartais seo mar limistéar go ginearálta laistigh de gha 10km ó iar-áit chónaithe an iarratasóra. Bainfidh an beartas tithíochta tuaithe seo go cothrom leo siúd atá ina gcónaí sa cheantar áitiúil, a dteastaíonn áit chónaithe nua uathu chun freastal ar a riachtanas tithíochta féin, chomh maith le heisimircigh atá ag filleadh ar mian leo áit chónaithe bhuan a bhunú dóibh féin agus dá dteaghlaigh ina bpobal áitiúil.

3 Tabharfaimid aird chuí ar aon athbhreithniú a dhéanfar amach anseo ar na Treoirlínte um Thithíocht Tuaithe Inbhuanaithe d'Údarás Phleanála lena n-áirítear inter alia sainmhínte a bhaineann le fíor-riachtanas tithíochta agus athraimid an Plean Forbartha de réir mar is gá.

4 Ba chóir d'iarratasóirí ar forbairt a chinntiú go bhfuil tograí comhsheasmhach le prionsabail dearaidh a aithníodh i dtreoirlínte dearaidh tithíochta tuaithe infheidhmithe thar go leor údarás áitiúil ar nós an Cork Rural Design Guide 2003.

7.11.3 Áitíocht Teaghaisí Nua Tuaithe

Chun a chinntiú go rachaidh forbairt a tharlaíonn faoin tuath go díreach chun leasa an phobail áitiúil agus dóibh siúd a bhfuil fíor-riachtanas tithíochta acu, cuirfimid coinníollacha áitíochta i gcoitinne le cead pleanála do thithe sna ceantair seo. Éileoidh coinníoll den sórt sin ar iarratasóir comhaontú a dhéanamh leis an gComhairle faoi Alt 47 den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 (arna leasú), ag srianadh aistriú áitíochta na teaghaise ar feadh tréimhse 7 mbliana.

7.11.4 Forbairt Ribín

Sainmhíonann na Treoirínte um Thithíocht Inbhuanaithe Tuaithe d’Údaráis Phleanála (2005) forbairt ribíneach ‘sa chás go bhfuil cúig theach nó níos mó ar aon taobh amháin de 250 méadar tugtha d’éadanas bóthair’ agus moltar gan forbairt ribíneach a chruthú/a bhuanú ar chúiseanna éagsúla a bhaineann le hábhar. maidir le sábháilteacht ar bhóithre, éilimh sa todhchaí ar sholáthar bonneagair phoiblí chomh maith le tionchair amhairc.

Agus togra forbartha á bhreithniú againn beidh aird chuí againn ar fhorálacha na dTreoirínte, ar stair agus ar phatrún na forbartha sa cheantar agus ar an bpolasaí seo a leanas:

Cuspóir Beartais Forbartha Ribín

H 29

Seachnóimid cruthú forbartha ribíneach (sainithe mar chúig theach nó níos mó atá ann ar aon taobh amháin de 250 méadar ar leith d’éadanas bóthair) agus déanfaimid measúnú ar cé acu an gcuirfidh moladh ar leith le forbairt ribíneach agus/nó níos measa, ag féachaint do. méid seo a leanas:

- (i) Cineál ceantair thuaithe agus imthosca an iarratasóra.
- (ii) A mhéid is féidir an togra a mheas mar fhorbairt inlíonta.
- (iii) A mhéid a chomhtháthódh forbairt ribíneach reatha mar thoradh ar an bhforbairt a bheartaítear.
- (iv) Cúinsí áitiúla, lena n-áirítear stair phleanála an cheantair agus brúnna forbartha.

7.11.5 Tithíocht i Limistéir Ardtaitneamhachta agus ar Bhóithre Rochtana

Tá ról lárnach ag Limistéir Ardtaitneamhachta (ar a dtugtaí limistéir chríos ghlais roimhe seo) mar chuid de chreatlach ár lonnaíochtaí, go príomha i dtéarmaí teorannú fisiceach soiléir a sholáthar don cheantar uirbeach tadhlaigh, agus trína n-úsáid chun críocha áineasa agus taitneamhachta pobail. Leagtar amach in NPO 62 den NPF an luach a bhaineann le Limistéir Ardtaitneamhachta mar leathnú straitéiseach níos fadtéarmaí ar ár gceantair uirbeacha.

Laistigh de Cheantair Ardtaitneamhachta beidh srianta ar fhorbairt chun deighilt shoiléir a choinneáil idir ceantair thuaithe agus uirbeacha, chun tacú le forbairt inbhuanaithe na lonnaíochta, chun sraoilleáil uirbeach a laghdú agus chun leathnú féideartha na lonnaíochtaí sa todhchaí a chosaint.

Ní bhreithneofar forbairt tithíochta i gCeantair Ardtaitneamhachta ach amháin faoi réir an chuspóra foriomlán maidir le carachtar oscailte na dtailte a chothabháil, ag cinntiú inmharthanacht na lonnaíochta in aice láimhe. D’fhéadfaí freastal ar riachtanais tithíochta na n-úinéirí talún atá ann cheana ar Limistéir Ardtaitneamhachta agus ar na bóithre isteach chuig lonnaíochtaí, nuair nach bhfuil roghanna eile níos oiriúnaí ar fáil, agus faoi réir critéar ginearálta suímh agus dearaidh do thithíocht tuaithe mar atá leagtha amach sa phlean seo agus sa reachtaíocht ábhartha. treoirínte.

Tithíocht i Limistéir Ardtaitneamhachta agus Bóithre Cur Chuige Cuspóir Beartais

H 30

Ar thailte atá criosaithe do Thaitneamhacht Ard agus feadh na mbóithre isteach chuig lonnaíochtaí déanfaimid:

- Spreagadh a thabhairt d'fhorbairt mhíchuí a bheadh ina bhagairt do chothabháil deighilte soiléir idir na ceantair thuaithe agus thógtha, a spreagfadh agus a dhéanfadh leathadh uirbeach agus a bhainfeadh ó charachtar tírdhreacha/tuaithe an cheantair; agus,
- Déan soláthar d'úsáidí mar thalmhaíocht agus foraoiseacht, spórt agus áineas agus instealltaí seirbhísí poiblí riachtanacha.

Éascóimid tograí forbartha ó úinéirí talún atá ann cheana a bhfuil fíor-riachtanas eacnamaíoch, sóisialta nó áitiúil inléirithe acu do chéad teach dá n-áitíocht bhuan féin, faoi réir breithniú a dhéanamh ar roghanna eile atá ar fáil agus ar thástáil sheicheamhach, chomh maith le critéir ghinearálta maidir le suíomh agus dearadh mar atá leagtha amach in. an plean seo agus sna treoirlínte pleanála reachtúla ábhartha.

7.12 Athchóiriú, Sínte agus Athsholáthar ar na hAnna Láithreacha Struchtúir i gCeantair Thuaithe

Spreagann an Chomhairle athúsáid, athchóiriú agus uasghrádú ar theaghaisí agus struchtúir dhúchasacha níos sine atá mar chuid thábhachtach dár n-oidhreacht thógtha. Ní bheidh ar iarratasóirí ar chead pleanála riachtanas áitiúil tithíochta a léiriú sa chás seo.

Ní bhreithneofar cead scartála ach amháin nuair a léirítear nach bhfuil áit chónaithe dhúchais in ann a dhéanamh slán ó thaobh struchtúir de nó a fheabhsú ar bhealach eile.

Mura meastar áit chónaithe a bheith dúchasach agus mura gcuireann sé go mór le hoidhreacht, cuma nó carachtar an cheantair, nó má dhéantar damáiste dó thar deisiú réasúnach, breithneofar cead pleanála le haghaidh teaghais nua athsholáthair, faoi réir ag socrú cuí. dearadh, scála an fhoirgnimh agus gnáthchúinsí pleanála.

Nuair a bhíonn measúnú á dhéanamh ar thograí chun foirgnimh thraidisiúnta a thiontú, a athúsáid agus/ nó a oiriúnú i gceantair thuaithe, tá sé riachtanach:

- Caithfidh na ballaí bunaidh a bheith slán go substaintiúil.
- Cuireann méid aon síneadh tí san áireamh suíomh agus méid an áitribh atá ann cheana féin agus go bhfuil meas ar charachtar na mbunstruchtúr.
- Ní chreimeann dearadh an togra cáilíochtaí tsuímh agus dearaidh an fhoirgnimh agus a shuíomh, rud a fhágann go bhfuil sé tarraingteach ar an gcéad dul síos.
- Coinnítear agus feabhsaítear gnéithe tírdhreacha aibí le moltaí tírdhreacha.

Athchóiriú agus Leathnú ar Struchtúir Reatha Cuspóir Beartais

H 31

Spreagaimid áitribh agus struchtúir dhúchasacha faoin tuath a choinneáil agus a athchóiriú go báúil, agus iad a oiriúnú de réir mar is gá. Freisin:

- Beidh toimhde ann in aghaidh scartála nuair is féidir athchóiriú nó oiriúnú a dhéanamh.
- Ní mór do thograí chun áitribh nach raibh áitithe roimhe seo mar theaghais a thiontú go húsáid chónaithe lánaimseartha a léiriú gur féidir rochtain neamhspleách a fháil orthu agus seirbhísí neamhspleách ar aon tríú páirtí.

Athchóiriú agus Leathnú ar Struchtúir Reatha Cuspóir Beartais

H 32	Mura mbreathnaítear ar theach cónaithe a bheith dúchasach, mura gcuireann sé go mór le hoidhreacht, cuma nó carachtar an cheantair nó mura bhfuil sé réasúnta in ann é a dhéanamh slán ó thaobh struchtúir de nó a fheabhsú ar bhealach eile, féadfar cead pleanála a dheonú le haghaidh teaghais athsholáthair nuair a is féidir a léiriú nach mbeidh drochthionchar ag leagan amach, suíomh agus dearadh ar charachtar tuaithe an cheantair agus go bhfuil an fhorbairt ag teacht le prionsabail dea-chleachtais dearaidh do thithíocht i suíomhanna tuaithe faoin tuath.
H 33	Ceanglófar ar gach togra maidir le hathchóiriú, síneadh nó athsholáthar réadmhaoine cónaithe i limistéir neamhsheirbhísithe comhlíonadh a léiriú do Chód Cleachtas an EPA: Córais Cóireála Fuíolluisce Tí (Coibhéis Daonra < 10) 2021 agus aon leasuithe air mar aon le beartais eile agus caighdeán bhainistíochta forbartha mar atá leagtha amach sa phlean seo.

7.13 Tithíocht i nGaeltacht na nDéise

Táimid tiomanta a chinntiú go gcuirtear riachtanais uathúla Ghaeltacht na nDéise san áireamh agus moltaí á gcinneadh maidir le forbairt tithíochta sa Ghaeltacht mar atá sainmhínithe sa Phlean Forbartha chun a chinntiú go gcosnófar inmharthanacht na Gaeltachta mar phobal teanga. Tugann anailís a rinneadh mar chuid den ‘Staidéar Cuimsitheach Teangeolaíoch ar Úsáid na Gaeilge sa Ghaeltacht’⁵ le fios gur gá céatadán na gcainteoirí gníomhacha, comhtháite Gaeilge i gCeantar Gaeltachta a choinneáil os cionn 67% d’úsáid na Gaeilge i bpobal. a bheith inbhuanaithe. Thug na fianaise staitistice le fios go ngéillfidh pobail Ghaeilge ar na brúnna a bhaineann le hathrú teanga nuair a thiteann líon na gcainteoirí gníomhacha i bpobal faoi bhun na tairsí seo. Rangaíonn an Staidéar Teangeolaíoch An Rinn le 44-67% den daonra iomlán (os cionn trí bliana d’aois) mar chainteoirí laethúla Gaeilge.⁶

Chuirtear seo féachfaidh an Plean Forbartha lena chinntiú go seachnóidh tograí forbartha aon tionchar suntasach diúltach, go díreach nó eile, ar úsáid na Gaeilge mar phríomhtheanga labhartha an phobail. Cinnteoidh an polasaí thíos go gcuirfeadh feabhas ar inmharthanacht teanga an cheantair thar thréimhse an Phlean Forbartha trí choinníollacha áitíochta a chur i bhfeidhm faoi Alt 47 den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000, arna leasú.

5 Staidéar Cuimsitheach Teangeolaíoch ar Úsáid na Gaeilge sa Ghaeltacht; Príomhthorthaí agus Moltaí, Tuarascáil taighde a d’ullmhaigh OÉ Gaillimh don Roinn Gnóthaí Pobail, Tuaithe agus Gaeltachta, 2007.

6 Bunaithe ar Dhaonáireamh 2002 agus suirbhéanna.

Tithíocht i nGaeltacht na nDéise Aidhmeanna Beartais

H 34

Nuair a bheidh tograí á n-údarú le haghaidh dhá fhorbairt tí nó níos mó ar thalamh atá criosaithe le haghaidh úsáid chónaithe beidh gach ceann díobh seo a leanas ag teastáil uainn:

- Nuair a bheidh tograí á n-údarú le haghaidh dhá fhorbairt tí nó níos mó ar thalamh atá criosaithe le haghaidh úsáide chónaithe beidh gach ceann díobh seo a leanas ag teastáil uainn.
- Mairfidh an LEC ar feadh 15 bliana ó dháta an chéad áitíochta san aonad; agus,
- Féadfar fuilleach na n-aonad atá beartaithe a chur ar fáil d'áititheoirí a bhfuil riachtanas áitiúil nó riachtanas eile acu cónaí sa Ghaeltacht..

H 35

Agus tograí á mbreithniú chun teach aonair a fhorbairt laistigh de Ghaeltacht na nDéise⁷ mar atá sainmhínithe ar léarscáileanna an Phlean Forbartha, beidh na nithe seo a leanas go léir ag teastáil uainn:

- Tá cur chuige seicheamhach i leith sainaitheint láithreáin curtha i bhfeidhm agus nach bhfuil réadmhaoín níos oiriúnaí ar fáil ag féachaint go háirithe d'infhaighteacht an stoic tithíochta atá ann cheana agus leibhéal na bhfolúntas.
- Nach mbeidh drochthionchar ag an bhforbairt bheartaithe ar mhodh a leagan amach, a shuíomh agus a dearadh ar charachtar an cheantair agus go bhfuil an fhorbairt ag teacht le prionsabail dea-chleachtais dearaidh do thithíocht i suíomhanna tuaithe;⁸
- Fianaise ar riachtanas inléirithe eacnamaíoch, sóisialta nó áitiúil le cónaí sa cheantar, nó toiliú le coinníoll áitíochta agus Clásal Feidhme Teanga (LEC) a cheangal ar feadh 15 bliana ó dháta céad áitíochta na teaghaise.
- Cloítear leis na caighdeáin bhainistíochta forbartha go léir is infheidhme.

Nóta: Is é an caighdeán líofachta sa Ghaeilge a theastaíonn chun comhlíonadh an LEC a léiriú ná an caighdeán is gá chun pas a fháil ar Leibhéal B2 Meánleibhéal 2 i scrúduithe Theastas Eorpach na Gaeilge (TEG) agus bainfidh sé le ceann an teaghlaigh.⁹

⁷ Baineann sé seo le gach talamh atá suite laistigh de limistéar sainithe Gaeltachta an CSO, an Sean Phobal san áireamh.

⁸ Ba chóir d'iartrasóirí ar fhorbairt a chinntiú go bhfuil tograí comhsheasmhach le prionsabail dearaidh a aithníodh i dtreoirínte dearaidh tithíochta tuaithe infheidhmithe thar go leor údarás áitiúil ar nós an Cork Rural Design Guide 2003.

⁹ Beidh ar an gceannaitheoir/cónaitheoir cruthúnas a sholáthar don údarás pleanála go bhfuil Scrúdú TEG B2 déanta acu féin laistigh d'fhráma ama réasúnta reatha (laistigh de dhá bhliain anuas, mar shampla) agus cead a thabhairt don údarás pleanála é seo a dhearbhu leis an scrúdú. comhlacht, Ollscoil na hÉireann, Má Nuad.

7.14 Pobail Inbhuanaithe

Tá ról lárnach ag áiseanna pobail i múnú ár gcathracha, ár mbailte, ár gcomharsanachtaí agus ár sráidbhailte. Soláthraíonn siad do riachtanais oideachais, cultúrtha, spóirt, cúram leanaí, sláinte comhshaoil agus sóisialta ár sochaí. Teastaíonn raon áiseanna pobail ó chomharsanachtaí inbhuanaithe atá oiriúnach don fheidhm, inrochtana go héasca agus inoiriúnaithe. Ba cheart go mbeadh rochtain éasca ag ár saoránaigh go léir ar fud Phort Láirge ar na háiseanna seo chun eisiámh sóisialta agus éagothroime a sheachaint.

Soláthraíonn Plean Áitiúil Eacnamaíochta agus Pobail Chathair agus Chontae Phort Láirge 2015 - 2020 mar aon leis na cuspóirí polasaí atá leagtha amach sa Phlean Forbartha seo deis chun cúrsa gníomhaíochta a aithint agus a leagan amach a thacóidh le forbairt eacnamaíoch agus pobail a fhágann gur áit níos fearr é Port Láirge mar áit ar cháilíocht níos airde. den saol ar fáil do mhuintir uile an Chontae.

7.15 Aoisbhách

Tá naoi dtéama sa Straitéis a Thacaíonn le Daoine Breacaosta 2017-2022 a úsáidtear mar bhunús d'fheabhsuithe is féidir a dhéanamh chun a chinntiú gur áit 'a Thacaíonn le Daoine Breacaosta' í ár gCathair agus ár gContae agus áirítear leis sin:

1. Meas agus Cuimsiú Sóisialta.
2. Rannpháirtíocht Shóisialta.
3. Rannpháirtíocht Shibhialta agus Fostaíocht.
4. Timpeallacht Baile.
5. Sláinte/Maireachtáil Ghníomhach.
6. Iompar.
7. Timpeallacht Thógtha agus Nádúrtha.
8. Pobail Níos Sábháilte; agus,
9. Cumarsáid agus Faisnéis.

7.16 Phort Láirge sláintiúil

Ullmhaíodh Plean Straitéiseach Phort Láirge Sláintiúil 2018 -2021 i gcomhréir le Creat Éire Shláintiúil 2019-2025 an Rialtais. Féachann an Plean Forbartha le timpeallacht a chur ar fáil ina gcuirtear sláinte na bpobal ar fad chun cinn agus ina bhfeabhsaítear iad thar shaolré iomlán ár gcónaitheoirí agus chun tacú le rochtain ar dheiseanna a chuidíonn le dea-shláinte fhisiciúil agus meabhairshláinte agus folláine dhearfach a bhaint amach. Leagann Plean Straitéiseach Phort Láirge Sláintiúla amach sraith tosaíochtaí trínar féidir le gach duine teacht ar roghanna sláintiúla go héasca beag beann ar aois, suíomh nó cúlra socheacnamaíoch.

7.17 Cuimsiú Sóisialta, Comhionannas agus Rannpháirtíocht

Sainmhínítear cuimsiú sóisialta ar go leor bealaí éagsúla ach ceann de na tuiscintí is coitianta ná gur féidir leis an tsochaí, trí ghníomhú go cuimsitheach, a chinntiú go bhfuil comhdheiseanna ag gach duine páirt a ghlacadh i saol an phobail agus cur leis - beag beann ar a n-aois, a gcumas, a náisiúntacht, reiligiún nó aon cheann de na tréithe iomadúla eile a fhágann go bhfuil an tsochaí éagsúil. Spreagfaidh agus cuirfidh an Chomhairle éiteas de chuimsiú sóisialta agus rannpháirtíocht chun cinn go réamhghníomhach.

7.18 Foirgnimh Phobail

Teastaíonn raon áiseanna pobail ó chomharsanachtaí inbhuanaithe mar atá luaite i dTreoiríní na Roinne Comhshaoil, Oidhreachta agus Rialtais Áitiúil ar Fhorbairt Chónaithe Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha (2009).

Spreagfaidh an Chomhairle grúpáil áiseanna fostaíochta pobail, tráchtála agus áitiúla ar nós scoileanna, áiseanna spóirt, áiseanna cúram leanaí, ionaid phobail, ionaid cúram sláinte príomhúil agus seirbhís tráchtála áitiúil ar scála atá oiriúnach chun freastal ar an bpobal áitiúil trí úsáid talún agus cuspóirí criosaithe. . Éascóidh an grúpáil seirbhísí seo forbairt na comharsanachta 10-nóiméad áit a bhfuil siad laistigh d’achar siúil ó áitritheoirí, ionaid oideachais agus fostaíochta agus is féidir leo pointe fócasach a chruthú don ‘chomharsanacht’. D’fhéadfadh áis nó seirbhís a bheith i láthair (gar dóibh b’fhéidir) ach is beag a chuireann le cáilíocht na beatha má bhíonn rochtain lag nó má mheastar go bhfuil cáilíocht íseal. Nuair is féidir, ba cheart an tréscailteacht a fheabhsú agus inrochtaineacht do gach cumas a éascú lena chinntiú go ndéantar freastal ar gach leibhéal rochtana agus soghluaisteachta.

Cuibhrinn

Is féidir buntáistí éagsúla a bheith ag cuibhrinn phoiblí agus gairdíní pobail lena n-áirítear stíleanna maireachtála sláintiúla a chur chun cinn, bithéagsúlacht, rannpháirtíocht ghníomhach i bhfás bia a cheadú, agus áirítear leis gníomhaíochtaí inbhuanaithe eile mar mhúiríní agus beachaireacht. Tá cuibhrinn agus gairdíní pobail lonnaithe ag Tionscadal Forbartha Pobail an Bhaile Bhig.

7.19 Áiseanna Cúraim Leanaí agus Oideachais

Cúram leanaí

Is fachtóir tábhachtach é soláthar áiseanna cúram leanaí don fholláine eacnamaíoch agus sóisialta. Tacaíonn an Treochlár um Chuimsiú Sóisialta 2020-2025 agus an Scéim Náisiúnta Cúraim Leanaí in 2019 le seirbhísí feabhsaithe cúram leanaí a sholáthar ar fud an Stáit. Tá soláthar cúram leanaí riachtanach le cur ar chumas tuismitheoirí a bheith rannpháirteach san fhórsa saothair agus ioncam a fháil a sholáthraíonn caighdeán maireachtála inghlactha dóibh féin agus dá leanaí. Is féidir le cúram leanaí ardchaighdeán cur go mór le forbairt leanaí i mblianta tosaigh shaol an linbh.

I measc na saincheisteanna reatha a bhaineann le soláthar cúram leanaí ginearálta tá easpa seirbhísí cúraim leanaí pobalbhunaithe inacmhainne agus inrochtana agus seirbhísí cúram leanaí roimh agus tar éis scoile i gceantair uirbeacha agus tuaithe Phort Láirge, go háirithe i gcóngarach Chathair Phort Láirge. Tá na seirbhísí seo ríthábhachtach chun cabhrú le daoine fillleadh ar an obair agus chun oiliúint a éascú do dhaoine atá dífhostaithe go fadtéarmach. Tá éileamh méadaithe freisin ar chúram leanaí d'aois scoile agus ar sholáthar cuimsitheach ar nós clubanna bricfeasta, clubanna obair bhaile agus campaí samhraidh de réir mar a bhíonn tuismitheoirí ag fillleadh ar an bhfórsa saothair. Cé nach bhfuil baint dhíreach ag an gComhairle le soláthar seirbhísí cúram leanaí, féachann an Plean Forbartha lena chinntiú go gcuirtear áiseanna dóthanacha ar fáil go háirithe i gceantair nuafhorbartha. Coiste Cúram Leanaí Chontae Phort Láirge - Tacaíonn Coisete Cu ram Leanaí Phort Láirge le hinfrastruchtúr cúram leanaí agus áiseanna luath-óige ar fud an Chontae agus ba chóir go mbeadh aird ag aon fhorbairt nua ar a gcuid riachtanas nuair is cuí.

Is é an príomhbhonn polasaí do sholáthar áiseanna cúram leanaí ná na 'Treoirínte um Áiseanna Cúraim Leanaí d'Údarás Phleanála' (2001). Ar mhaithe le hinbhuanaitheacht a chur chun cinn molann na Treoirínte go n-áirítear láithreacha oiriúnacha do sholáthar áiseanna cúram leanaí:

- Limistéir chónaithe.
- Áiteanna fostaíochta.
- Forais mhóra oideachais.
- Lárionaid chathrach agus bhailte/ceantair/ chomharsanachta; agus,
- Limistéir atá áisiúil do ghréasáin iompair phoiblí.

Go ginearálta, sa chás go bhfuil forbairt nua chónaithe beartaithe - le 75+ teaghais (nó mar a éilíonn an tÚdarás Pleanála ar shlí eile) - cuirfear saoráid cúram leanaí amháin ar fáil ar an láthair de réir Ailt 2.4, 3.3.1 agus Aguisín 2 de na 'Cúram Leanaí Treoirínite Saoráidí d'Údaráis Phleanála' (2001). Tabharfaidh soláthar saoráidí cúram leanaí laistigh de limistéir chónaithe nua agus láithreacha aird ar dháileadh geografach agus ar acmhainn na n-áiseanna bunaithe cúram leanaí sa cheantar agus ar phróifíl dhéimeagrafach an cheantair atá ag teacht chun cinn.

Scoileanna

Tarraingíonn na Treoirínite ar 'Forbairt Inbhuanaithe Chónaithe i gCeantair Uirbeacha' (2009) aird ar leith ar an ngá atá le pleanáil do sholáthar scoile amach anseo agus molann siad comhairliúchán tráthúil idir Údaráis Phleanála agus an Roinn Oideachais.

Soláthraíonn an 'Cód Cleachtais um Sholáthar Scoileanna agus an Córas Pleanála' (2008), a d'ullmhaigh an Roinn Comhshaoil, Oidhreachta agus Rialtais Áitiúil agus an Roinn Oideachais i gcomhpháirt, treoirínite chun pleanáil don todhchaí do scoileanna a thuar go náisiúnta.

Feabhsóidh an Chomhairle inrochtaineacht inbhuanaithe ar áiseanna reatha scoile trí inrochtaineacht rothaíochta/siúlóide nó iompar poiblí agus cinnteoidh sé go mbeidh aon scoil nua inrochtana trí rothaíocht/siúlóid ó na príomhdhobharcheantair agus inrochtana le hiompar poiblí le háiseanna sábháilte cuí laistigh de rochtain réasúnta ar iompar poiblí agus modhanna taistil gníomhaí de réir dhoiciméad Treorach an DoHPLG Soláthar Scoileanna agus an Córas Pleanála. Cinnteoidh an Chomhairle freisin go leanfar próiseas láidir roghnúcháin láithreán agus suíomhanna scoile nua á roghnú ag cur san áireamh cóngarachacht d'fhorbairtí pobail mar ionaid phobail, páirceanna imeartha, leabharlanna srl. ionas gur féidir an fhéidearthacht saoráidí a roinnt a uasmhéadú.

Tar éis dul i gcomhairle leis an Roinn Oideachais tá roinnt láithreán aitheanta agus criosaithe go cuí isteach sa Phlean Forbartha chuige seo.

SETU agus Ardoideachas

Tacaíonn an Chomhairle leis an aistriú atá beartaithe ó WIT go dtí Ollscoil Teicneolaíochta an Oirdheiscirt (SETU). Feidhmeoidh an fhorbairt seo mar phríomhchumasóir chun Port Láirge a athrú go Príomhchathair Réigiúnach an Oir-Dheiscirt agus ina Chathair Ollscoile Eorpach nua-aimseartha.

Tógfaidh bunú an SETU seo, mar Ollscoil le Seasamh Idirnáisiúnta, ar an mbonneagar ardoideachais atá ann cheana féin agus feabhsóidh sé an soláthar tríú leibhéal sa chathair, agus leathnóidh agus comhtháthóidh sé soláthar oideachais níos leithne chun tacú le hainmniú na cathrach mar Ionad Foghlama UNESCO. Cathair agus Cathair Ollscoile.

7.20 Áiteanna Adhartha agus Reiligí

Tá méadú tagtha ar líon na bpobal creidimh sa Chontae le tamall anuas agus tá éileamh ar spásanna adhartha dá bharr. Cé go bhféadfadh hallaí cathartha agus ionaid phobail deiseanna adhartha poiblí a sholáthar, d'fhéadfadh go mbeadh a n-ionaid adhartha féin de dhíth ar phobail chreidimh a bhfuil líon suntasach acu. D'fhéadfadh go mbeadh gá le breithniú a dhéanamh ar láithreacha oiriúnacha le haghaidh áiseanna nua, ag cur san áireamh an poitéinseal do shaincheisteanna a bhaineann le trácht agus torann má shuítear i limistéir mhí-oiriúnacha iad.

Tá freagracht reachtúil ar Údaráis Áitiúla áiseanna adhlactha a sholáthar. Tá roinnt reiligí sroichte nó beagnach lánacmhainneacht agus beidh gá le tailte breise a aithint san fhadtéarma ag láithreacha cuí.

7.21 Ionaid/Seirbhísí Sláinte

Tá roinnt gníomhaireachtaí poiblí, deonacha agus príobháideacha freagrach as áiseanna cúram sláinte a sholáthar laistigh den Chontae, agus is í Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS) an phríomhghníomhaireacht atá freagrach as seirbhísí sóisialta sláinte agus pearsanta a sholáthar. Faoi láthair tá trí ospidéal poiblí laistigh de cheantar Phort Láirge, eadhon, Ospidéal Ollscoile Phort Láirge i gCathair Phort Láirge, agus Ospidéal Pobail Dhún Garbhán agus Ospidéal Naomh Pádraig, Cnoc Sheáin, Cathair Phort Láirge. Tá 11 ionad sláinte i gContae Phort Láirge lonnaithe sna lonnaíochtaí uirbeacha is mó.

Cuireann an straitéis cúraim phríomhúil 'Cúram Príomhúil: Treo Nua' a d'fhoilsigh an Roinn Sláinte agus Leanaí i 2001 chun cinn forbairt seirbhísí cúraim phríomhúil agus cúraim phobail 'aon stad' atá comhtháite faoi aon díon amháin. Tá 3 uimhir. Ionaid Cúraim Phríomhúil i bPort Láirge, ceann i gCathair Phort Láirge, ceann sa Trá Mhór agus ceann i Lios Mór. Tá Ionad Cúraim Phríomhúil i mBruach an Chalaídh freisin.

Ospidéal na hOllscoile, Port Láirge (UHW)

Soláthraíonn UHW cúram leighis ginearálta, máinliachta agus máithreachais do dhaoine a chónaíonn i gCill Chainnigh Theas, i gCathair agus i gContae Phort Láirge. Soláthraíonn an t-ospidéal sainseirbhísí do dhaonra an oirdheiscirt c. 500 000. Is é an t-ospidéal an t-ionad ailse ainmnithe don oirdheisceart, a sholáthraíonn measúnú rochtana tapa d'ailse Cíche, Próstatach, Scamhóige agus Craicinn. Tá máinliacht ailse láraithe ag UHW. Tá 431 leaba d'othair chónaitheacha agus 85 leaba gnáthaimh lae. In 2019 bhí 58,448 Tinreamh RÉ ag UHW, cóireáilte le 28,554 cás Lae le 21,658 othar cónaitheach (24 uair nó níos mó) agus 142,264 freastal OPD. Tá foireann de 2,342 ag UHW Uine 2020).

7.22 Leabharlanna

Soláthraíonn Leabharlanna Phort Láirge raon leathan de sheirbhísí agus d'áiseanna pobalbhunaithe nua-aimseartha chun tacú le foghlaim, cultúr, ealaíon agus caitheamh aimsire ar fud 12 shuíomh brainse. Úsáideann 16,000 ball ár leabharlanna go rialta agus taifeadann siad níos mó ná 500,000 cuairt agus 500,000 iasacht in aghaidh na bliana. Ina theannta sin, cuireann an tseirbhís rochtain ar fáil ar iasacht ardchaighdeán ar líne, oideachas, staidéar áitiúil agus acmhainní leictreonacha eile.

Leanfaidh Comhairle Cathrach agus Contae Phort Láirge ag leathnú agus ag forbairt na seirbhíse seo faoi réir riachtanas agus acmhainní atá ar fáil i gcomhar le Plean Forbartha na Seirbhíse Leabharlainne "Do Leabharlann, Do Spás, Do Thodhchaí 2017 - 2022".

7.23 Áiseanna Ealaíne agus Cultúir

Tá oidhreacht chultúrtha shaibhir bheo ag Port Láirge agus féiniúlacht chultúrtha láidir, lena n-áirítear a thionscail spóirt, litríochta, ceoil agus cruthaitheacha. Is dlúthchuid é an cultúr den chaoi a ndéanaimid ár saol laethúil a threorú. Ceanglaíonn sé sinn tríd ár deasghnátha agus traidisiúin trínár dtírdhreach, teanga, spórt, bia, amhránaíocht agus rince. Fréamhaíonn sé sinn agus tugann sé dúinn a braistint áite. Cabhraíonn sé lenár sláinte agus lenár bhfolláine, cuireann sé ár gcruthaitheacht in iúl agus cuireann sé asraonta rannpháirtíochta, rannpháirtíochta, machnaimh, ceiliúrtha agus siamsaíochta ar fáil do gach saoránach.

Aithnítear níos mó go bhfuil cruthaitheacht ag tacú le nuálaíocht agus forbairt eacnamaíoch. Tacaíonn clár Éire Chruthaitheach agus forbairt phleanáilte éiceachóras na dtionscal cruthaitheach sa Cheathrú Chultúrtha i bPort Láirge le fás cultúrtha agus eacnamaíoch lena n-áirítear fostaíocht, turasóireacht agus stádas Phort Láirge mar phríomhchathair réigiúnach an Oirdheiscirt. Is féidir le hOidhreacht agus Cultúr ról tábhachtach eacnamaíoch a imirt a chothaíonn poist, a spreagann turasóireacht agus a thacaíonn le hearnáil fáilteachais Phort Láirge.

Féachann an Chomhairle, trína hOifig Ealaíon, le saol cultúrtha an Chontae a chur chun cinn agus le hinrochtaineacht ar áiseanna ealaíon agus cultúir a mhéadú do gach ball den phobal. Bainfear an aidhm seo amach trí na háiseanna reatha a choinneáil agus trí áiseanna nua a thabhairt isteach, mar Cheathrú Chultúrtha Phort Láirge i gcroílár Chathair Phort Láirge. Is féidir le suíomh na n-áiseanna sin i mbailte, i gceantair agus i gceantair eile ina bhfuil leibhéil níos airde inrochtaineachta iompair phoiblí,

mar aon le raon éagsúil d'úsáidí comhlántacha, cur go mór le beogacht agus le hinmharthanacht limistéar uirbeach agus le haidhmeanna na forbartha inbhuanaithe. can make a significant contribution to the vitality and viability of urban areas and the aims of sustainable development.

7.24 Seirbhísí Dóiteáin

Leanfaidh an Chomhairle ag tacú le forbairt agus uasghrádú na seirbhíse dóiteáin.

7.25 Áiseanna Áineasa agus Spóirt

Tá na tairbhí a thagann as rannpháirtíocht i ngníomhaíochtaí spóirt agus áineasa doiciméadaithe go maith. Tá éagsúlacht áiseanna agus tailte spóirt agus áineasa ar fud na Cathrach agus an Chontae, a dhéanann soláthar do riachtanais áineasa gníomhacha an phobail. Tá sé tábhachtach go mbeadh áiseanna suite san áit is luachmhaire agus is insroichte don phobal a bhfuiltear ag freastal orthu. Ba cheart inrochtaineacht a chur chun cinn go príomha trí naisc iompair phoiblí agus trí shiúlóid/rothaíocht chomh maith le trí phleanáil agus dearadh inrochtana.

Déanfaidh an Chomhairle a dícheall saoráidí a sholáthar le haghaidh spóirt agus gníomhaíocht fhisiciúil atá coinnithe go maith, leordhóthanach ó thaobh líon agus inrochtana don oiread daoine áitiúla agus is féidir, thar raon éagsúil spóirt. Déanfaidh an Chomhairle é seo trí chaidrimh agus idirghníomhartha le Comhpháirtíocht Spóirt Phort Láirge, clubanna spóirt áitiúla, eagraíochtaí réigiúnacha agus náisiúnta spóirt, scoileanna, grúpaí pobail. Agus áiseanna spóirt agus áineasa á gcur ar fáil ba chóir tagairt a dhéanamh do na príomhbheartais agus pleananna seo a leanas:

- Beartas Náisiúnta Spóirt 2018-2027.
- Plean Náisiúnta um Ghníomhaíocht Choirp (seolta 14/1/16).
- Ráiteas Straitéise Spóirt Éireann 2018-2022.
- Plean Rannpháirtíochta Spóirt Éireann.
- Straitéis Comhpháirtíochta Spóirt Phort Láirge 2018-2022.
- Plean Straitéiseach Phort Láirge Sláintiúil 2018-2022;
- Tuarascáil Phort Láirge Sláintiúla ar Phobail a Dhearadh: an tábhacht a bhaineann le háit i gcur chun cinn na sláinte agus na folláine, Iúil 2019.
- Plean Áitiúil Spóirt Phort Láirge; agus.
- Tuarascáil Phort Láirge Sláintiúla ar Phobail a Dhearadh: an tábhacht a bhaineann le háit i gcur chun cinn na sláinte agus na folláine, Iúil 2019.

Ullmhaíodh Plean Straitéiseach Chomhpháirtíocht Spóirt Phort Láirge 2018-2022 i gcomhréir leis an mBeartas Náisiúnta Spóirt, an Plean Náisiúnta um Ghníomhaíocht Choirp agus Straitéis Spóirt Éireann. Tá sé mar aidhm ag an bPlean Forbartha timpeallacht a sholáthar a spreagann agus a thacaíonn le stíleanna maireachtála gníomhacha agus sláintiúla chun rannpháirtíocht i spóirt agus i ngníomhaíocht choirp a uasmhéadú do chách ar fud na saolré. Leanfaidh an Chomhairle ag obair go dlúth le Comhpháirtíocht Spóirt Phort Láirge chun an comhspríoc seo a bhaint amach.

Tabharfar aghaidh ar áiseanna spóirt scoile agus pobail a roinnt tríd an bpróiseas bainistíochta forbartha agus i gcomhar leis an Roinn Oideachais.

Cuirfidh an Chomhairle chun cinn soláthar spáis oscailte ar scála réigiúnach agus saoráidí áineasa lena n-áirítear na páirceanna agus áiseanna réigiúnacha, go háirithe iad siúd atá gar do limistéir forbartha laistigh dár lonnaíochtaí uirbeacha móra.

Limistéir Súgartha

Súgradh Réidh Seasta! D'fhoilsigh an Roinn Leanaí agus Gnóthaí Óige 'Polasaí Súgartha Náisiúnta' in 2019. Is é príomhaidhm an Bheartais Náisiúnta Súgartha creat a sholáthar d'fhorbairt sa todhchaí chun deiseanna súgartha níos fearr a chruthú do leanaí. Is é an cuspóir foriomlán atá aige ná pleanáil a dhéanamh do mhéadú ar shaoráidí súgartha poiblí agus, ar an gcaoi sin, feabhas a chur ar chaighdeán maireachtála na leanaí atá ina gcónaí in Éirinn trí níos mó deiseanna súgartha a sholáthar dóibh. Tá an Chomhairle ag bogadh i dtreo fealsúnacht agus cur chuige Súgartha Dúlra atá níos mó maidir le soláthar Deiseanna Súgartha sa Chontae. Is éard atá i gceist leis seo an bhéim a aistriú ó sholáthar trealaimh amháin go dtí úsáid agus gearáil an ghéineas loci agus carachtar tírdhreacha na láithreán lasmuigh i gcomhcheangal le heilimintí nádúrtha (m.sh. dealbhóireacht cré, carnadh, locháin, stumpaí crann). Soláthraíonn an cur chuige • Dúlra seo eispéiris níos luachmhaire agus feabhsaíonn sé sláinte agus folláine.

Úsáidí Uiscebhunaithe

Aithnítear go bhfuil forbairt áiseanna feabhsaithe do spóirt uisce-bhunaithe tábhachtach chun cuanta feadh ár n-uiscebhealaí intíre agus chósta an Chontae a athbheochan. Tacóidh an Chomhairle le húsáidí agus gníomhaíochtaí uisce-bhunaithe dá leithéid sna cuanta agus feadh na n-aibhneacha agus an chósta, le béim ar na cinn a fhreastalaíonn ar speictream níos leithne den daonra..

Tá c.100 ciliméadar de chósta sa Chontae mar aon leis an tSiúir agus an Abhainn Dubh, ar sócmhainní luachmhara iad. Má bhaintear leas iomlán astu d'fhéadfaidís cur le sláinte agus leas na n-áitritheoirí agus na n-oibríthe sa Chontae agus méadóidh siad leibhéil rannpháirtíochta sa spórt agus sa ghníomhaíocht choirp go háitiúil. Is féidir leis na gníomhaíochtaí seo poitéinseal suntasach a thairiscint le haghaidh fáis turasóireachta.

Bonneagar Snámha

D'aithin an Beartas Náisiúnta Spóirt an snámh mar cheann de na spóirt tosaíochta a bhfuil an poitéinseal is mó acu le leibhéil níos airde de rannpháirtíocht ghníomhach a ghiniúint thar shaolré iomlán. Is bunscil saoil í an snámh freisin agus tá sé ar cheann den bheagán spórt a bhfuil rochtain ag gach aois, inscne agus cumas air, beag beann ar leibhéil aclaíochta nó stádas sláinte agus mar sin ní mór aird ar leith a thabhairt ar áiseanna snámha a sholáthar sa Phlean Forbartha.

7.26 Tionscnamh Chathair Gníomhach Phort Láirge

Tá Port Láirge ainmnithe mar ‘Chathair Ghníomhach’ faoi thionscnamh Chathair Ghníomhach Spóirt Éireann. Féachfaidh an tionscnamh seo le noirm shóisialta a chruthú faoi bhuntáistí an spóirt agus na gníomhaíochta coirp agus cuirfidh sé deiseanna ar fáil do chónaitheoirí Chathair Phort Láirge a bheith gníomhach, beag beann ar chumas nó aois. Oibreoidh an clár le príomh-chomhpháirtithe chun gníomhaíocht fhisiciúil a mhéadú agus neamhghníomhaíocht a laghdú, trí timpeallachtaí a fhorbairt ina dtugtar spreagadh agus tacaíocht do dhaoine a bheith gníomhach, ag obair ar deireadh i dtreo stíleanna maireachtála níos sláintiúla do chách. Tá coincheap Cathracha Ghníomhacha Spóirt Éireann tógtha ar phrionsabail an Phlean Ghníomhaíochta Domhanda um Ghníomhaíocht Choirp, GAPP, a d’fhorbair an WHO in 2018. Oibreoidh an Chomhairle go dlúth le Comhpháirtíocht Spóirt Phort Láirge agus le príomhpháirtithe leasmhara eile chun tacú leis an tionscnamh seo agus é a fhorbairt.

Tá Straitéis Chathair Ghníomhach Spóirt Éireann briste síos i gceithre phríomhchólún:

1. Cumainn Ghníomhacha.
2. Timpeallachtaí Ghníomhacha.
3. Daoine Ghníomhacha; agus,
4. Córais Ghníomhach.

7.27 Cuspóirí Beartais Pobail Inbhuanaithe

Pobail Inbhuanaithe Cuspóirí Beartais	
SC 01	Tacú le forbairt pobail inbhuanaithe atá cothromaithe go sóisialta agus go heacnamaíoch agus cabhrú le cuspóirí agus gníomhaíochtaí an Phlean Áitiúil Eacnamaíochta agus Pobail (LECP) a sheachadadh agus a chur i bhfeidhm i gcomhar leis na Coistí Forbartha Áitiúla agus Eacnamaíochta.
SC 02	Na leibhéil is airde de chuimsiú sóisialta agus inrochtaineacht uilíoch ar gach áis agus seirbhís sóisialta agus pobail a chur chun cinn.
SC 03	Comhoibriú, tacaíocht agus obair a dhéanamh, i gcomhar le pobail áitiúla, soláthraithe seirbhísí sóisialta agus pobail, Oifig Ealaíon Chomhairle Phort Láirge, An Chomhairle Ealaíon agus príomhpháirtithe leasmhara eile chun soláthar a dhéanamh do sholáthar áiseanna sóisialta, pobail, cultúrtha agus áineasa ar fud na Cathrach agus an Chontae. , atá inrochtana go héasca, lena chinntiú go bhfuil rochtain ag gach pobal ar raon áiseanna a fhreastalaíonn ar na riachtanais, lena n-áirítear 'áiteanna athraithe seomraí folctha'.

Cuspóir Beartais a Thacaíonn le Daoine Breacaosta

SC 04	Tacú le agus éascú a dhéanamh ar chur i bhfeidhm Straitéis Phort Láirge a Thacaíonn le Daoine Breacaosta 2017-2022 agus aon Straitéis a Thacaíonn le Daoine Breacaosta do Phort Láirge ina dhiaidh sin.
-------	---

Port Láirge Sláintiúil Cuspóir Beartais

SC 05	Tacú le cuspóirí an bheartais sláinte poiblí lena n-áirítear Éire Shláintiúil agus an Plean Náisiúnta um Ghníomhaíocht Choirp, trí bheartais den sórt sin a chomhtháthú, nuair is cuí agus ag an scála is infheidhme, le beartas pleanála.
SC 06	Tacú le cruthú Chathair agus Chontae Shláintiúil agus é a éascú de réir Phlean Straitéiseach Phort Láirge Sláintiúla 2018 - 2021 agus aon athbhreithniú air ina dhiaidh sin. Tacóidh an Chomhairle freisin le forbairt Thionscnamh Chathair Gníomhach Phort Láirge mar phríomh-chomhpháirtí agus geallsealbhoir.

Cuspóir an Bheartais um Chomhionannas, Cuimsiú Sóisialta agus Rannpháirtíocht

SC 07	Breithniú a dhéanamh ar éagsúlacht chultúrtha agus ar mhionlaigh eitneacha agus riachtanais na bpobal á bpleanáil agus a chinntiú go bhfuil na háiseanna pobail agus na seirbhísí sóisialta a chuirtear ar fáil inrochtana do gach duine aonair, pobal agus earnáil den tsochaí, lena n-áirítear daoine faoi mhíchumas, daoine a bhfuil riachtanais speisialta acu, daoine scothaosta, daoine óga, imeallaithe agus faoi mhíbhuntáiste. grúpaí.
SC 08	Comhionannas a chur chun cinn agus laghdú de réir a chéile a dhéanamh ar gach cineál eisiámh sóisialta is féidir a bheith ann mar gheall ar inscne, féiniúlacht inscne, stádas pósta, stádas teaghlaigh, aois, cine, reiligiún, míchumas, claonadh gnéasach, náisiúntacht, easpa dídine agus ballraíocht den Lucht Siúil agus a chur chun cinn. rannpháirtíocht ghníomhach.

Cuspóirí Beartais Saoraidí Pobail

SC 09	Soláthar na n-áiseanna pobail ar fud na Cathrach agus an Chontae a chothabháil agus, nuair is féidir, a fheabhsú agus a leathnú chun a chinntiú go bhfuil áiseanna leordhóthanacha chun freastal ar riachtanais na bpobal ar a bhfreastalaíonn siad, go bhfuil rochtain shábháilte orthu ag siúl agus ag rothaíocht, laistigh de shiúlóid nó rothaíocht, fad slí. agus comhtháite go fisiciúil le ceantair chónaithe agus fostaíochta agus soláthraítear iad i gcomhthráth le forbairt nua cónaithe. Cuirfear polasaí áiseanna comhroinnte agus ilúsáide chun cinn.
SC 10	Féachaint le héifeachtúlacht fuinnimh stoc foirgneamh reatha na Comhairle a fheabhsú chun éifeachtúlacht fuinnimh a chur chun cinn i ndearadh agus i bhforbairt gach foirgneamh nua sa Chontae, de réir na Rialachán Foirgníochta Cuid L (Breosla agus Fuinneamh a Chaomhnú)
SC 11	Comhoibriú le gach soláthróir seirbhíse maidir le háiseanna nua sláinte, oideachais, leabharlainne, sóisialta agus pobail a sholáthar trí fhoirgnimh institiúideacha agus áiseanna pobail atá ann cheana a athúsáid nó nuair a theastaíonn foirgnimh nua go mbeidís oiriúnach le haghaidh ilúsáide.
SC 12	Garraíodóireacht phobail, cuibhrinn agus úsáid eile a bhaint as spás oscailte a spreagadh chun oideachas agus cleachtas maireachtála carbóin níos ísle a éascú.
SC 13	Féachfaimid le háiseanna cuí pobail a sholáthar ar fud ár bpobail agus cuirfimid halla/mol pobail ar fáil sna láithreacha seo a leanas: <ul style="list-style-type: none"> • baile Dhún Garbhán • Port Láach; agus. • Trá Mhór.

Cuspóirí Beartais um Chúram Leanaí agus Áiseanna Oideachais

SC 14	Spreagfaimid soláthar saoraidí cúram leanaí i suíomhanna cuí, lena n-áirítear ceantair chónaithe, lár na cathrach/baile, lárionaid dúiche agus chomharsanachta, i limistéir fostaíochta agus bunaíochtaí oideachais de réir an bheartais náisiúnta agus an Roinn Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil. Treoirlínte ar Áiseanna Cúram Leanaí: Treoirlínte d'Údaráis Phleanála (RCORÁ, 2001) agus aon treoirlínte reachtúla ábhartha eile a d'fhéadfadh a bheith eisithe le linn thréimhse an Phlean seo. Éileoidh muid mar chuid d'iarratais phleanála d'fhorbairtí nua ar mhórsála cónaithe, pobail, tráchtála, miondíola agus ilúsáide go ndéanfaí soláthar d'áiseanna cúram leanaí saintógtha cuí nuair a mheasann an tÚdarás Pleanála agus Coiste Cram Leanaí go bhfuil gá lena leithéid d'áiseanna. Phort Láirge (CCLPL).
SC 15	Tá sé mar pholasaí ag an gComhairle bunscoileanna agus meánscoileanna nua a bheith suite i gcroílár ár gcomharsanachtaí agus ár bpobail. Bainfear é seo amach trí oibriú i gcomhar leis an Roinn Oideachais agus le pobail áitiúla ag cinntiú go soláthrófar láithreacha scoile go tráthúil chun freastal ar fhorbairtí nua. Cuirfear beartas comhroinnte agus ilúsáide áiseanna spóirt scoile/pobail chun cinn. Déanfar úsáid foirgnimh agus áiseanna scoile lasmuigh de ghnáthuaireanta scoile a oibriú de réir Threoirlínte na Roinne Oideachais agus forálacha na nAchtanna Pleanála.
SC 16	Scoileanna atá ann cheana féin agus a n-áiseanna a chosaint agus suíomhanna bunscoile agus iar-bhunscoile a chur in áirithe de réir riachtanais na n-údarás oideachais ábhartha agus tacú le soláthar áiseanna scoile agus le forbairt/athfhorbairt scoileanna atá ann cheana le haghaidh oideachais agus pobail inbhuanaithe eile. úsáidí bonneagair ar fud na Cathrach agus an Chontae.

Cuspóirí Beartais um Chúram Leanaí agus Áiseanna Oideachais

SC 17	Tacú le soláthar áiseanna cúram leanaí agus scoileanna nua agus athchóirithe ar shuímh atá suite laistigh de nó gar do chomharsanacht/ceantair uirbeacha atá ann cheana/atá beartaithe agus ar chonairí iompair phoiblí atá ann cheana/atá beartaithe, a fhreastalaíonn ar riachtanais éagsúla na bpobal áitiúil.
SC 18	Tacú le forbairt agus soláthar leanúnach na nInstitiúidí Breis agus Ardleibhéil sa Chathair agus sa Chontae lena n-áirítear SETU, Institiúid Breisoideachais Choláiste Phort Láirge agus aon Institiúidí Breisoideachais agus Ardleibhéil nua - lena n-áirítear coláistí Éireannacha nó ollscoileanna móra thar lear cibé acu laistigh de champais bhunaithe nó i gcampais nua campais.
SC 19	Tacú le hoiriúnú don athrú aeráide i scoileanna agus in áiseanna pobail.

Ionaid Sláinte/Seirbhísí Cuspóirí Beartais

SC 20	Tacaíocht agus éascú a dhéanamh ar fhorbairt ionad sláinte, ospidéal, clinicí, áiseanna meabhairshláinte agus folláine agus lárionad cúraim phríomhúil pobalbhunaithe i gceantair uirbeacha chuí i gcomhar le Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte agus gníomhaireachtaí reachtúla agus deonacha eile.
SC 21	Tacú le forbairt Ospidéal na hOllscoile Port Láirge mar ionad sármhaitheasa don Oirdheisceart atá in ann cúram sláinte ardchaighdeán a sholáthar do dhaonra méadaitheach an Cheantair Uirbigh agus Réigiún an Oir-Dheiscirt níos leithne, faoi réir thorthaí na measúnuithe comhshaoil agus an phróisis phleanála.
SC 22	Tacaíocht a thabhairt d'fhorbairt Seirbhísí Géarchúraim breise agus seirbhísí/áiseanna sláinte breise ag UHW mar a aithníodh sa Phlean Forbartha Náisiúnta Tosaíochtaí Straitéiseacha agus soláthar Dara Áis Cathaotharlainne de réir WMASP PO 22 den RSES.
SC 23	Spreagadh a thabhairt do chomhtháthú áiseanna cuí cúram sláinte laistigh de phobail nua agus phobail atá ann cheana féin.

Cuspóirí Beartais Leabharlanna

SC 24	Leanúint ar aghaidh ag tacú le forbairt na seirbhíse leabharlainne atá ann faoi láthair agus soláthar a dhéanamh do sheirbhís agus líonra leathnaithe faoi réir riachtanas agus infhaighteacht acmhainní i gcomhar le Plean Forbartha na Seirbhíse Leabharlainne "Do Leabharlann, Do Spás, Do Thodhchaí 2017-2022.
SC 25	Naisc a fhorbairt idir na háiseanna leabharlainne reatha don oideachas tríú leibhéal (SETU) agus áiseanna for-rochtana maidir le cianfhoghlaim.

Cuspóirí Beartais um Shaoráidí Ealaíne agus Cultúir

SC 26	Spreagfaidh an Chomhairle caomhnú, feabhsú agus soláthar na nEalaíon agus an Chultúr atá aitheanta mar nithe luachmhara ó thaobh cur le leas fisiceach, sóisialta agus eacnamaíoch don Chontae. Éascóidh an Chomhairle freisin forbairt leanúnach saoráidí ginearálta ealaíon agus cultúrtha ar fud Phort Láirge trí mheasúnuithe riachtanas áitiúla atá bunaithe ar fhianaise ag cur san áireamh • dinimic daonra agus aoise reatha agus sa todhchaí, soláthar agus rochtain sócmhainní ealaíon agus cultúrtha reatha, mianta pobail, deiseanna áite feabhsú a dhéanamh trí bhonneagar fisiciúil agus forbairt lena n-áirítear soláthar spáis oscailte ilúsáide pobail áit ar féidir leis an tionchar is mó a bheith aige. Déanfar é sin i gcomhréir le Straitéis Cultúir agus Cruthaitheachta na Comhairle (2018-2022) agus leis an Straitéis Ealaíon (2016-2021) nó déanfar iad seo a nuashonrú chomh maith le Beartas Forbartha Ealaíon ina dhiaidh sin. Ba cheart aird ar leith a thabhairt ar na cuspóirí spásúlachta atá leagtha amach i nGníomh 5.1 den Straitéis Cultúir agus Cruthaitheachta (2018- 2022) a bhfuil sé mar aidhm aige ‘Deiseanna a aithint maidir le húsáid roinnte spásanna go háitiúil le haghaidh rannpháirtíocht agus gníomhaíochtaí cultúrtha’ agus, Cuspóir Straitéis Ealaíon an Chontae 4 (I.P.4.2) a fhéachann le “Tuarascáil Taighde Infrastruchtúir a Choimisiúnú chun bonneagar ealaíon reatha agus straitéisí a chinneadh chun úsáid a uasmhéadú agus bonneagar ealaíon a fheabhsú ar fud an chontae.
SC 27	Tacaíocht agus forbairt a dhéanamh ar shaoráidí agus féilte ealaíon agus cultúrtha atá ann cheana i bPort Láirge agus spreagadh a thabhairt do sholáthar áiseanna ealaíon agus cultúrtha nua nó feabhsaithe agus bunú féilte agus imeachtaí nua, go háirithe iad siúd a bhfuil idirdhealú náisiúnta agus idirnáisiúnta ag baint leo agus i gcodanna den Chontae ina bhfuil. easnamh san fhoráil sin. Chun cabhrú leis seo déanfar clár contae de shócmhainní ealaíon agus cultúrtha a chomhlíonadh le linn shaolré an Phlean Forbartha.
SC 28	Ceathrú Chultúrtha Phort Láirge a chothú agus a fhorbairt go gníomhach (mar atá leagtha amach i bPlean Straitéiseach WCQ 2021 - 2025) mar áit atá cuimsitheach agus mar áit do nuálaíocht agus fás inbhuanaithe d’earnálacha cultúrtha agus cruthaitheacha oirdheisceart na hÉireann; a bheith ina áit shainiúil tarraingteach i gcoilár Phort Láirge atá oscailte, inspioráideach agus ina chuid ríthábhachtach de gheilleagar cruthaitheach, eolais agus cuairteoirí na cathrach.
SC 29	Soláthar na healaíne poiblí a chur chun cinn, lena n-áirítear ealaín shealadach agus dealbhóireacht, trí mheicníochtaí amhail an Scéim Céatadáin don Ealaín arna thacú ag an rialtas agus an próiseas bainistíochta forbartha.

Cuspóirí Beartais um Áiseanna Áineasa agus Spóirt

SC 30	Soláthar agus bainistiú bonneagair ardchaighdeán spóirt agus áineasa a chur chun cinn ar fud na Cathrach agus an Chontae, i gcomhar le pobail áitiúla, de réir an Bheartais Náisiúnta Spóirt 2018-2027, agus CCLCPL, chun a chinntiú go bhfuil riachtanais ar leith ag baint le riachtanais éagsúla. cuimsítear grúpaí i bpleanáil agus i ndearadh áiseanna nua.
SC 31	Feabhas a chur ar rochtain ar spásanna áineasa, ar shaoráidí agus ar thaitneamhachtaí do gach saoránach beag beann ar chumas, aois, stádas socheacnamaíoch agus chun tacú le forbairt limistéar clúdaithe ilchuspóireach faoin aer le haghaidh gníomhaíochtaí allamuigh ar feadh na bliana mar ióga, pilates, snámha lasmuigh.
SC 32	Leanúint ar aghaidh ag tacú le forbairt na Mol Spóirt Pobail Uirbeach agus Tuaithe trí Chomhpháirtíocht Spóirt Phort Láirge mar mhúnla seachadta ar fud an Chontae.
SC 33	Éascú agus tacaíocht a thabhairt d’fhorbairt saoráidí snámha pobail inbhuanaithe 25m nua i gCathair Phort Láirge, sa Trá Mhór agus i nDún Garbhán/Réigiún Iarthar Phort Láirge, chun an inrochtaineacht uasta a bhaint amach do chónaitheoirí Phort Láirge, lena n-áirítear comhtháthú le agus forbairt na n-áiseanna spóirt gaolmhara atá ann cheana féin, in éineacht le bonneagar cuí. Éascóidh agus tacóidh an Chomhairle freisin le rochtain oiriúnach agus imleor ar dheiseanna snámha poiblí ag láithreacha lasmuigh.

Cuspóirí Beartais um Áiseanna Áineasa agus Spóirt

SC 34	Tacú le soláthar áiteanna súgartha struchtúrtha agus neamhstruchtúrtha le trealamh agus áiseanna cuí, ag ionchorprú agus ag éascú Súgradh Dúlra maidir le soláthar deiseanna súgartha ar fud an Chontae. Féachfaidh na háiseanna súgartha seo freisin le huilechuimsitheacht agus inrochtaineacht a uasmhéadú, lena chinntiú go n-éascófar riachtanais gach aoisghrúpa agus cumais - leanaí, déagóirí, daoine fásta agus daoine scothaosta - sna páirceanna poiblí agus spásanna oscailte.
SC 35	Soláthar a dhéanamh d'fhorbairt spásanna tiomnaithe óige i bpríomhcheantair uirbeacha ar nós Cathair Phort Láirge, Dún Garbhán agus Trá Mhór agus spásanna ilfheidhmeacha a fhorbairt i bpobail níos lú / i gceantair thuaithe.
SC 36	Rochtain ar Abhainn na Siúire a chosaint agus a fheabhsú, go háirithe laistigh de Chathair Phort Láirge, agus ar thaitneamhacht áineasa agus spóirt uiscebhunaithe ár n-aibhneacha, ár n-uiscebhealaí, cósta agus cuanta go léir faoi réir Fhodhlíthe na Comhairle, agus na dTeoracha um Ghnáthóga agus Éin.
SC 37	Tacú le cuspóirí Chomhpháirtíocht Spóirt Phort Láirge i seachadadh a straitéise chun rannpháirtíocht i spórt agus i ngníomhaíocht choirp a mhéadú i bPort Láirge.
SC 38	Rochtain shábháilte ar Ghlasbhealach Phort Láirge a fheabhsú agus naisc nua a chruthú lenár lonnaíochtaí tuaithe.

Cuspóirí Beartais Spáis Oscailte

SC 39	Tacú le cuspóirí Straitéis Spáis Oscailte, Caitheamh Aimsire agus Crios Glas Phort Láirge a fhéachann le suíomh a aithint do Pháirc Scála Réigiúnach laistigh de Cheantar Cathrach Phort Láirge chomh maith le páirceanna comharsanachta agus spásanna oscailte a fhorbairt. Bainfear é seo amach agus oibreofar i gcomhar le Comhairle Contae Chill Chainnigh agus páirtithe leasmhara ábhartha chun an straitéis sin a sheachadadh.
SC 40	Straitéis Spáis Oscailte a ullmhú don Chontae ag féachaint do pháirceanna baile, cosáin, siúlóidí, caitheamh aimsire lasmuigh agus spásanna agus acmhainní taitneamhachta eile agus a chinntiú go bhfuil aon phlean nó tionscadal a bhaineann le pleanáil spáis oscailte nó turasóireacht faoi réir Scagthástála Measúnaithe Cuí i gcomhréir le an Treoir maidir le Gnáthóga, agus measúnú ina dhiaidh sin de réir mar is gá.
SC 41	Ordlathas de pháirceanna tarraingteacha agus spásanna oscailte poiblí, a bhíonn éagsúil ó thaobh méide agus nádúr, a sholáthar atá cuimsitheach, trí bheith inrochtana go héasca agus fad áisiúil ó bhaile daoine agus/nó áiteanna oibre. Oibreimid freisin le Lónra Míchumais Phort Láirge chun boird chumarsáide cuimsitheacha a sholáthar nuair is gá i bpáirceanna agus i spásanna poiblí eile.
SC 42	Chun spás oscailte áineasa poiblí agus príobháideach atá ann cheana a chosaint agus de ghnáth cuirfear in aghaidh cailliúint na n-áiseanna sin mura gcuirtear saoráidí áineasa eile ar fáil i suíomh oiriúnach, nó gur féidir a léiriú nach bhfuil dóthain éileamh ann a thuilleadh chun an áis a chothabháil.
SC 43	Spás oscailte breise a sholáthar, nuair is praiticiúil, ag íosráta 2.83ha (7 n-Acra) in aghaidh 1000 daonra.